

Szerkesztőség

Arad, Acsoev-palota

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Bulev. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)

Sürgönycím Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF. *

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDEKEN

Egész évre ... 1080 Le

Fél évre ... 540 Le

Negyed évre ... 270 Le

Havonta ... 90 Le

Hirdetések díjazás szerinti

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucarestben 30 banival több

Balan.

Nem múlik el nap már hetek óta, hogy az ember ne találjon a lapokban hosszabb-rövidebb tudósításokat arról, hogy egy Balan nevű bandita mit művel Erdély keleti részén. Eddig 18 gyilkosság terheli lelkiismeretét és mint egy büvész, aki jól adminisztrálja magát, gondoskodik arról, hogy mindennap megjelenjen róla a lapokban valami az újságokban. Ma Fogaras környékén játsza ki az elogatására kiküldött csendőrséget és katonaságot, holnap Brassóban tűnik fel és ha jól megy, legközelebb megérjük, hogy az aradi korzón látjuk majd végigdefilrozni. Nem is lesz utolsó dolog, mert hír szerint az egyébként sovány fiatalember ujabban igen elegánsan öltözködik. Buggyos nadrágu sportruhájában és nem lehetetlen, hogy ha hívőre fordul az időjárás, trenckötőt ölt magára.

Ez a Balan, aki frázisoktól dagadó leveleket is szokott írni a szerkesztőségeknek, valahogy olyan mult századbéli Sobri Jóskának, vagy Rózsa Sándornak képzeletét és hatást üzent az emberi társadalomnak és államhatalomnak egyaránt. Ez a szegénytelen banditáskodás még csak elképzelhető abban a korban, amidőn a delizsánc a legmodernebb közlekedési eszköz, de roppant furcsán fest egy olyan államban, amelynek vasúti hálózata, repülőgépparkja van, szóval: a melyik fel van szerelve az összes technikai vívmányokkal. Nem szabad elfelejtenünk, hogy Sobri Jóska meg Rózsa Sándor is pandurkézre kerültek végeredményben, épe ezért annál különösebb, hogy mostanság, a rádió korában akadhat egy vézna fiatalember, aki egy szál puskával a vállán, vagy sokszor anélkül is fittyet hányjon csendőrszázadoknak és rettegésben tartson hét vármegyét. Amerikában a modern technika összes vívmányaival felszerelt rablószervezetek működnek, de ezek a banditák is lakat alá kerülnek végül, csak nálunk történik az meg, hogy minden évben előbukkan valahonnan egy „mocsarak királya” vagy egy „erdők fejedelme”, aki hónapokon keresztül garázdálkodik büntetlenül, míg végre eltűnik a szemek elől. Terente és Munteanu örökébe ugylátszik most Balan lépett.

Azt hisszük, elérkezett már az ideje annak, hogy ezt a Bakonyba illett betyárvilágot erélyes kézzel megszüntesse a kormány. Árt annyit ez a Balan-ügy az ország jóhírének, mint a mostani panama-sorozat. Tehát nem kell sajnálni a pénzt és ki kell tüzni valami magas jutalomdíjat a haramia fejére. Ez a módszer sokszor bevált már. Vagy pedig mozgósítsanak annyi csendőrt, hogy ne nyerhesen egérutat az üldözött. Egyetlen embert közrekeríteni mégsem oly lehetetlen, hogy az azal ne tudna megbirkózni a csendőrséggel, amely más alkalmakkor oly hatékony tanújelét szokta adni erélyességének.

Csodálkozó türelmeatlenséggel lesi immár az egész ország, hogy mikor jön el a nap, a midőn ez a kései és korcs betvárepigon oda kerül, ahová való: a fegyházba.

A kisebbségek helyzete egyes államokban tarthatatlan.

Egy genfi lap éles kritikája a kisebbségeket elnyomó kormányokról. — A genfi konferencia befejezte munkáját.

Genfből táviratozzák: A Journal Geneveben William Martin vezércikkét írt, amelyben indokoltan találja azt a súlyos kritikát, amelyet a kisebbségi konferencián használtak a Népszövetséggel szemben. A kisebbségek helyzete a cikkíró szerint, egyes államokban tarthatatlan. Olyan állapotok uralkodnak némely országban, hogy kifogásokkal, bürokratizmussal elütik a kisebbségeket minden joguktól; ahhoz, hogy panaszokkal a Népszövetséghez forduljanak. Bizonyos kormányok bűncselekménynek tekintik, ha a kisebbségek felemelik hangjukat elnyomatásuk miatt. Különös, hogy rendszerint azon népek kormánya viselkedik így a kisebbségekkel szemben, amely

népek azelőtt elnyomatásról panaszkodtak. Amikor a kisebbségek védelmét megteremtették, nem azért történt, hogy ezzel a kisebbségek kedvében járjanak, hanem kizárólag a béke biztosítása érdekében.

Genfből táviratozzák: A kisebbségi konferencia ma befejezte munkálatait és határozati javaslatot fogadott el, amelyben köszönetét fejezte ki a Népszövetségi Ligák Uniójának, amely komolyan foglalkozik a kisebbségi kérdésekkel. Továbbá köszönetet mondottak mindazon szervezeteknek és egyéneknek, akik felismerték a kisebbségi problémák fontosságát és önzetlenül munkálkodtak a kisebbségi kérdés megoldása érdekében.

Dambovitával kapcsolatban újabb milliárdos panamát fedeztek fel.

Petroleum után — az erdő. — Miniszterek afférje a panama körül. — Ki szöktette meg Burzan képviselőt?

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) Mint tegnap jelentettük, politikai körökben kínos feltűnést keltett, hogy Constantin Bursan liberális képviselő, a petroleum-panama egyik gyanusítottja külföldre utazott a vizsgálat elől, annak ellenére, hogy Enescu vizsgálóbíró már hetekkel azelőtt figyelmeztette a fővárosi rendőrséget és szigurancát, hogy a képviselőnek ne állítsanak ki utlevelet, mert a nyomozásnál szüksége van rá. Megindult a vizsgálat annak megállapítására, kit terhel a felelősség Bursan képviselő szökéséért s ez a vizsgálat különös eredményre vezetett. Az „Adeverul” jelentése szerint ugyanis

a bucuresti-i rendőrség Duca belügyminiszter egyenes utasítására állította ki Bursannak az utlevelet.

Bursan képviselőnek kimagasló szerepe volt az állami petroleumterületek kisajátításában s többek között ő volt annak a törvényjavaslatnak az előadója, amely még bizonyos koncessziókat is biztosított az ügybe leginkább kompromittált Eldorádó petroleum-társaságnak. Ő volt az, aki hat millió lejes jutalék ellenében egy angol tőkecsoportnak a támogatását is megszerezte az állami petroleum-földök kiaknázásához. Mint az „Adeverul” írja, Bursan a panama kipattanása után felkereste Duca belügyminisztert s közölte vele, hogy az angol nagy petroleum-társaságok megdöbbenéssel fogadták a panamahíreket és hozzá fordultak felvilágosításokért.

A belügyminiszter erre felhatalmazta Bursant, hogy Londonba utazzék és nyugtassa meg az angol kapitalistákat a petroleum-földök körül történt események felől.

Bursan utjáról tudomást szerzett Stelian-Popescu igazságügyminiszter is, aki élesen elenezte a képviselő külföldi utját. A belügyminiszter azonban személyesen is interveniált és Bursan elutazott. A bucuresti-i lapok jelentése szerint a liberális képviselő külföldi utja

súlyos konfliktus előidézőjévé vált a bel-

ügyminiszter és Stelian Popescu igazságügyminiszter között.

Mint az „Adeverul” írja, az igazságügyminiszter meghítt környezetéhez tartozó emberek uton-utfélén hirdetik, hogy Duca belügyminiszternek a Bratianu Vintila miniszterelnök visszatérése után felelnie kell a bűnös képviselő szökéséért.

Mindennél is nagyobb feltűnést keltett az az újabb milliárdos panama, amelyet a Valca de Muntehoz tartozó állami erdőségekkel üzték s amely összeköttetésben van a dambovitai petroleumpanamával is. Ezen a vidéken

óriási kiterjedésű állami őserdők vannak, amelyeket néhány év óta rendszeresen irtanak, anélkül, hogy a kitermelő társaságok az államtól koncessziót kaptak volna.

Az üzérkedésbe ép úgy, mint a dambovitai petroleum-panamánál, itt is be vannak avatva a hatóságok képviselői, a valeni de munteni erdőigazgató, az agronom s a közigazgatás főnökei.

A Lupta azt írja, hogy Stelian-Popescu igazságügyminiszter már el is rendelte a szogoru vizsgálatot a valeni de munteni, illetve albini erdőpanama ügyében. Az állami javak letarolására

valóságos bünszövetkezet alakult, amelynek tagjai közismert férfiak és neves politikusok.

Néhány napon belül szenzációs letartóztatások várhatók.

— Károlyi Mihály Amerikába érkezett. Newyorkból jelentik: Gróf Károlyi Mihály ma délben ideérkezett. Az unió két napi tartózkodást engedélyezett számára. Newyorkból repülőgépen Washingtonba megy, hogy eszközözzön utlevelének láttamozását Európába. Egyszersmind meg akarja kapni azt a tizenhatezer dollárt, amit az amerikai magyarok a háboru előtt gyűjtöttek és a háboru kitörésekor lefoglalta a kormány. Ezt a pénzt az amerikai magyarok gróf Károlynak ajándékozták.

Lapunk mai száma 16 oldal.

Barabás Béla esete a jugoszláv miniszterelnökökkel

Korosec Anton, a horvátok mostani elnyomója, horvát nyelven akart felszólalni a magyar delegáció ülésén. — Barabás Béla kiadja emlékiratait, ami a könyvpiac szenzációja lesz.

(Arad, szeptember 1.) Barabás Béla dr., az aradi magyarság ősz vezére emlékiratain dolgozik. A régi függetlenségi és az elmúlt évtized alatti kisebbségi harcok markánsan kiemelkedő személyisége több mint fél évszázados politikai küzdelmeiben világra szóló és jelentékeny országos események, nagyfontosságú történelmi és politikai történések egész légkörét nemcsak átélte, de benne volt azok forgatagában, látta a rugókat és azokat, akik a mozgatók voltak, egészen közelről ismerte az események szereplőit s nem egyszer állott jelentős dolgok középpontjában is.

Barabás Béla dr. emlékirataiból most felelevenedik a múlt, a lassu feledés fátylát áttépve, újból elének lépnek a régi K. u. K. idők vezető személyiségei, zászlósurak, miniszterek, politikai és társadalmi előkelőségek, a fórumon és a magánéletben, híres pörök, házasságok, párbajok és botrányok hősei... egy elmúlt világ eltűnt, vagy visszavonult alakjai. És a memoárok évtizedében ezért aligha akadhat értékesebb és érdekesebb emlékirat, mint Barabás Béláé, akinek neve és mindenkoron különös tisztelettel övezett személyisége olyan nagyfontosságú eseményekkel forrott össze, mint a nemzeti ellenállás, a darabont-korszak és a bécsi delegációk ideje.

Az érthető érdeklődés és kíváncsiság készítette az újságírókat, hogy otthonában felkeresse dr. Barabás Bélát. Az ősz vezér éppen íróasztalánál ült, ahol mostanában kora reggeltől késő estig, ifjakat megszégyenítő friss munkabírással válogatja össze emlékiratait dus anvagát. Az íróasztalon kazal-számra hever rengeteg levél, kivágott újságclipp, udvari és háli meghívó, de különösen sok névjegy: Rudolf trónörökös, gróf Tisza István, gróf Khuen-Héderváry Károly, Wekerle Sándor, Justh Gyula és még száz és száz közismert főurak, politikusok és közéleti nagyságok névjegyével. Találomra kezembe veszek egyet. Finom rizspapír-karton, rajta még mindig intenzíven fekete betűkkel:

DRZ. Poslanec—Reichsrathsabgeordneter

Dr. ANTON KOROSÉC, STYRIE

A név aktualitásánál fogva érdekel különösen Korosec dr. ma Jugoszlávia miniszterelnöke, legkeményebb ellenfele a lázadó horvátságnak, ez a névjegy pedig azt árulja el, hogy egykor ő maga is horvát-képviselő volt, a zágrábi szabor egyik vezető egyénisége. Barabás Béla dr. készséggel

mondta el a névjegyhez fűződő érdekes történetet.

— Hát bizony az már kicsit régen, még a bécsi delegáció idején történt, hogy Korosec dr.-ral, a jelenlegi jugoszláv miniszterelnökkel megismerkedtem. Mint tudvalevő, én a delegáció elnöke voltam, Korosec dr.-t pedig mint a szabor tagját, a horvátok küldték be a delegációba. Ezt a névjegyet akkor küldte be hozzám a Hotel Wandl am Peter-ben levő lakásomba Korosec dr., amikor igen fontos és sürgős ügyben kívánt beszélni velem. Állott pedig ez a fontos beszélgetés abból, hogy Korosec dr., bár kitűnően beszélt a magyar nyelvet, engedélyt kért tőlem arra, hogy a delegá-

cióban horvát nyelven szólalhatson fel.

— Önnek kétségtelenül joga van horvátul beszélni, — mondtam — nekem azonban nem kötelességem tudni horvátul, már most hogyan gyakorolhassam önökl fogomat, ha nem tudom mit és miről beszél? Kérletem is, hogy álljon el ettől a tervétől. Négy órai gondolkodási időt kért s amikor ez letelt, újból megjelent nálam Korosec dr., aki ekkor mosolyogva közölte, hogy meggondolta a dolgot és az én kedvemért eláll a horvát nyelvű felszólalástól, mert nem akarja helyzetemet megnehezíteni. Hát ilyen előzékeny és kedves ur volt Korosec dr., a jelenlegi jugoszláv miniszterelnök, aki bizonyos, hogy még ma is kitűnően tudhat magyarul.

Barabás Béla dr. emlékirata két kötetben jelenik meg és a közeli napokban már sajtó alá is kerül. Megjelenése bizonyosan legnagyobb és legérdekesebb szenzációja lesz az őszi könyvpiacnak.

Balan a Székelyföldön garázdálkodik.

A bandita súlyosan megsebesült és életuntságról panaszkodik. — A székely havasokban keres nyugalmat az üldözött haramia.

Sibiu-Nagyszebenből jelentik: A csendőrséghez érkezett jelentés szerint Balan, a hírhedt haramia most a székelyföldön operál. Tegnapelőtt éjjel a Berecki-fürészgyár kapu-őre előtt váratlanul megjelent egy állig fel-fegyverkezett férfi és revolverét az éjjeli őrnök szegezve, követelte, hogy a munkások kifizetésének időpontjáról pontos adatokat szolgáltatson. Az éjjeli őr fegyverét a lakásában hagyta s így védtelenül állt a banditával szemben.

— Ha igazat mondasz, nem bántalak, — kiáltotta a támadó, — aztán hozzámment az őrhöz, kikutatta zsebeit és elvette dohánytárcáját. Részletesen kikérdezte a gyár helyzetéről. A gyártulajdonos személyéről is érdeklődött és megjegyezte, hogy a tulajdonossal leszámolni valója van. A bandita távozása után az őr nyomban betelefont a csendőrpáncsnokságra, ahonnan egy félóra múlva szekéren megérkeztek a csendőrök. Kétségtelenül megállapították, hogy a fűrészmalom itokzatos éjtogatója Balan volt. Nemcsak a személyleírásból, hanem viselkedéséből is pontosan lehetett a hírhedt rablóvezérre következtetni. A gyártulajdonosnak, Sarroin Dánielnek, tényleg volt valami köze Balanhoz. Gyilkossági pere alatt Sarroin tanu volt és a bandita ellen vallott.

A hír, hogy Balan a fogarasi és brassói

havasok közül a Székelyföldre tette át működési terét, óriási izgalmat keltett Háromszék-megyében. Most ott is falusi őrségeket szerveznek és a csendőrsőket megduplázzák. Egyébként a csendőrség megállapította, hogy Balan e hét elején még a fogarasmegyei Sárkány községben volt. A faluba nem mert bemenni, hanem a hegyek alatt egy kukoricásban aludt. Fekvőhelye mellett egy cédulát találtak, amelyben a bandita megfenyegette a sárkányi járásbírókat. Innen gyalog ment Brassó felé. Naponta harminc-negyven kilométernyi utat bejárt és gyakran találkozott juhászokkal, kirándulókkal. Paltinis község közelében az erdő szélén három földmivestől dohányt kért. A földmivesek huzódóztak, mire Balan lefővessel lenyegette őket és mind a hármat végigpofozta. A csendőrséghez bejutó jelentések szerint Balan naponta mindig uton van. Nagyon sok pásztor találkozott vele. Mindegyik egyformán vallja, hogy a bandita csak a jobb kezét használja, a bal kezét állandóan a zsebében tartja. Azon a cédulán, amelyet a sárkányi járásbíróknak küldött, életuntságról panaszkodik, „mert fájt a sebe, amelyet a feketehalmi tanító revolvere okozott. A seb elüszkösödött.” A csendőrség azt hiszi, hogy sebláza miatt hagyta el a Fogaras környéki hegyeket. — Valószínűleg arra számít, hogy a székely havasok között nyugalmat talál addig, amíg sebe begyógyul.

Embernevelés gimnasztikával.

Irta: Pataki Veronika,

diplomás gimnasztikai tanárnő, a Deutsche Gymnastikbund és a Lohelandbund tagja.

Németországban, a Rhön-hegység egy erdős magaslatán épült Loheland, távol a városi forgatagától. Ezzel az 1912-ben alapított „Seminar für klassische Gymnastik” a szabad természet szép miliójában saját otthonhoz jutott.

Nem véletlen, hogy odakerült. Alapítói ki akarták vinni tanítványaikat a városi életből, az idegesen rohanó, tunyán közömbös városi emberek köréből, hogy céljukért az ahhoz szükséges keretek között dolgozhassanak. E cél a mozgással összefüggő egyéni erők felismerése, tudatossá tétele és kiképzése volt. — Munkájuk alapjává a mozgást tették. Szerintük az egyéni mozgások iskolázása nemcsak a testnevelés eszköze és nem külön szak, hanem az egész ember képzésének egyik hathatós támogatója, kiindulópontja. Mottójuk: „Az ember mozog, nem csupán a test”. Ezzel azt hangsúlyozzák, hogy a mozgás nemcsak testi, de szellemi és lelki erők kifejezése is.

Loheland (lángoló föld) — szimbólum, az 1919. óta szakadatlanul ott dolgozó tanárok és művészek lángoló törekvéseinek szimbóluma. Azon dolgoznak, hogy testünk kifejezője legyen szellemi és lelki életünknek. Ennek első lépése, hogy a tanítvány soha ne másoljon le gyakorlatokat, ne utánozza le mások mozdulatait, hanem a megmagyarázott mozgásfolyamatokat magából dolgozza ki. Így lesz az számára értékes, mások előtt természetes, eredeti szép és csak így juthat érvényre alkotó ereje

és egyénisége. A leutánzott mozgáshoz bensőnknek semmi köze. A bennünk élő mozgásnak kell tudatossá válnia, kiformalódnia. — Ahogy a mozgás kiformalódott, vissza is hat ránk. Ezért nagyon kell vigyázni, nehogy más mozgásait, benső életének kifejezőjét s ezzel akaratát, énjét ránk erőszakolja, a mienket pedig elnyomja, kifejlődésében gátolja. A Lohelandban képzett tanárnő ennek tudatában míg egyfelől vezet, irányít, erősít, másfelől szabadságot biztosít az egyén kifejlődésének és érvényesülésének. Ilyen tanításhoz sokat kell tanulni és tudni.

Ezekkel az új megismerésekkel Loheland új irányt szabott és megalapítója lett egy olyan testnevelési rendszernek, mely a legújabb általános testnevelési és művészképző ideált megelőzte. Ma már, midőn az új nevelés és oktatás a társadalom egyik legelőtérőbb problémája lett, kezdik belátni, hogy a kész tudás közvetítése másodrendű a saját megfigyeléssel, tapasztalattal, saját munkával szerzett tudással szemben. Bármely tanítás pedig csak akkor jelent igazán értéket, ha emberképzéssel és az egyéniség kifejlesztésével párosul. Hogy ezt Lohelandban már évekkal ezelőtt felismerték és a testkultúra terén érvényesíteni tudták, emelte a lohelandgimnasztikát első helyre s irányította oda Németországban minden pedagógiailag és művészileg érdekelt ember figyelmét.

Ezt a szemináriumot végeztem a természetből való közvetlen érintkezés nyugodt atmoszférájában. Midőn odakerültem, azt hittem, hogy itt is csak gimnasztikát és táncot fogok tanulni, mint előzőleg külföldi kurzusokon. Rövid idő múlva azonban láttam, hogy egy kis társadalom tagja lettem, amelyet kö-

zös életcél hozott össze. A közös életből a kitűzött életcéllért való munkából fakadó problémákat együttes megbeszéléseken közösen oldottuk meg. E megbeszélések csakhamar beláttatták velem, hogy ha ember, művész, mások tanítója akarok lenni, nagyon sokat kell testileg, lelkileg és szellemileg dolgoznom.

Lehetetlen e szűk keretek között leírni azt a gyönyörű, munkás, harmonikus életet, erőink, szunnyadó tehetségeink, felkeltésének, kibontakoztatásának művészetét, melynek ott részese lettem. A testképzés tudományos alapításától a mozgásművészetig mindennek emberileg szép értelme volt. A csontok, izmok elhelyezését, változását mozgásuk közben, rajzolásukat és mintázásukat is oly módon tanították, hogy tiszteletet ébresztettek bennünk testünk iránt. Beláttatták velünk, hogy testünk, mely egyben szellemiségünk hordozója is, csodás alkotás, legszentebb tulajdonunk, ép ezért feltétlenül kell örökdönnünk erkölcsi tisztaságán, mert testi és lelki harmonia csak megfelelő életmód mellett lehetséges.

A különböző testtartások és mozgások megfigyeltetésével rávezettek, hogy a képzőművészet remekeit úgy tudjuk nézni, amint azokat nézni kell. Ráirányították figyelmünket hogy úgy a művészetekben, mint az élet minden történéseiben a természetességet, eredetiséget és lényegest keressük.

A lélektani megbeszéléseken főként a gyermek- és ifjúsági pszichológiai kutatások legújabb eredményeivel foglalkoztunk, a módszertaniakon pedig bevezetést nyertünk az általános nevelési felfogásokba.

Gyakorlati tanítások, metrika, karének, hallásképzés, beszédgyakorlatok és kórusok, mesejátékok szcenírozása és eljátszása, sport-

Ujjászületés előtt áll az aradi színészet.

Szendrey Mihály megkezdte szervezkedését és elsőrendű társulatot ígér. — Új bérletrendszerrel honosít meg az aradi színházban. Mutató a jövő szezon gazdag repertoárjából.

(Arad, szeptember 1.) Ugy látszik, hogy az erdélyi magyar színészet a most következő szezonban felébred abból a tespedésből, amely már-már a végleges kimúlás jellegét viselte magán. A koncesszióval rendelkező színházgatók a magyar színészet reneszanszát akarják ismét feleleveníteni s e célból dicséretreméltó ambícióval fogtak hozzá a színházuk megszervezéséhez. Szendrey Mihály színházgató, akivel ma beszélgetést folytattunk, a többek között a következőket jelentette ki:

— Belátom, hogy nem kívánható a közönségtől, hogy olyan színházat támogasson, amely mincsen jól megszervezve, nem rendelkezik megfelelő elsőrendű tagokkal, tehát mincse módjában, hogy a színházkedvelők igényeit kielégítse.

Szendrey direktor hétfőn elutazik és megkezdí a színház szervezését. Nagy ambícióval indul el útjára, amelyen azt a célt tűzte ki magának, hogy olyan tagokat szerződtet Aradra, akiknek nemcsak nevük, hanem elismert művészi tehetségük is garanciát nyújtanak arra, hogy Aradváros közönsége ismét kedvvel és szívesen fogja a színházat látogatni. Szendrey igazgató belátta azt, hogy az egyik legnagyobb hibát, a próbanélküli, vagy a kevés próbával előkészített előadásokat ki kell küszöbölni, mert a kényes izlésű és az éles kritikájú aradi közönség hamarosan észreveszi a legkisebb botlásokat is, amelyek a be nem tanult szerepek következményei. Az idén életbeléptetendő bérletrendszer fog módosítani arra, hogy minden előadást megfelelő módon előkészítsen a színház.

A színház igazgatósága ma körlevelet bocsátott ki, amelyben ismerteti a színház válságát és a jövő szezonra el akarja érni, hogy a kisebb jövedelmű hivatalnokok is, minden különös anyagi megterhelés nélkül látogathassák a színházat. Az új bérletrendszer szerint a közönség szombat és vasárnap kivételével, a hét bármelyik napjára, egyetlen kiválasztott estére köti meg bérletét. A szombati és vasárnapi napok azért maradtak ki a bérlethől, mert rendszerint ezeken a napokon román társulatok foglalják le a színházat. Ezzel az új

képezték a teljes tananyagot.

Minden helyesen vezetett testképzés erőket vált ki, melyek tevékenységre várnak. Loheland eminens feladatává tette azt is, hogy a gimnasztikával való foglalkozással felszabaduló tettvágyát praktikus művészi munka szolgáltatása által. A lohelandgimnasztikával felkeltett formaszépség iránti érzék az iparművészetben látható alakot öltött. A berlini és hamburgi Lohelandhausban kiállított dekorációs szövetek színei és vonalai, nemes fából faragott gyönyörű tárgyak, fémetszetek, rajzok, etc. tanuskodnak arról, hogy Loheland ezt a célt is mily kiválóan érte el.

Hilker, a „Deutsche Gymnastikbund“ elnöke azt mondja: „Csak annak a gimnasztikának van létjogosultsága és jövője, amely nem gyakorlatok gyűjteményének, eszköznek vagy technikának tekinti a gimnasztikát ahhoz, hogy hánis, szentimentalizmusnak, hitu mutogatási vágyának, mimikai és táncos pózoknak kifejezést kölcsönözzön, hanem azon támpontok egyike, amelyből az ember- és igazi művészképzés kiindulhat“.

En is mint a loheland-gimnasztika tanárnője ezt tűztem ki feladatomból és így rövidesen elkezdődő tanításom révén Arad közelebb jut az előrehaladott művelt Nyugathoz és ezzel a gimnasztika terén Románia első városává lesz.

rendszerrel, amely már a külföldi színházakban régen be van vezetve, nemcsak azt éri el igazgatóság, hogy az olcsó bérletjegyekkel, amelyeket havonta is fizethetnek a bérlek, a közönséget gyakori színházbajjárásra hangolja, hanem azt is, hogy minden napnak más közönsége lesz és az újdonságokat egy héti tarthatják műsoron. Ez idő alatt pedig megfelelően előkészülhetnek a legközelebbi újdonságra.

Szendrey Mihály kijelentette az Aradi Közlöny munkatársának, hogy nagy súlyt helyez arra, hogy a kiváló és elismerten elsőrangú tagokon kívül, akiket a mostani utja alkalmával szerződtet, fiatal és értékes tehetségek is érvényesülhessenek az aradi színházban. Az aradi színházban már sok rendkívüli tehetség bontotta ki szárnyait és most is alkalma lesz egy-két olyan tagot szerződtetni, aki nagy meglepetéssel fog szolgálni a közönségnek. Külföldi művészek vendégszereplését is kultiválja a színház és a napokban fog fellépni Aradon Rátkai Márton, akinek partnereként egy igen tehetséges fiatal aradi színész, Indra Manyi mutatkozik be Arad közönségének.

A színház primadonnája, szubretje és minden elsőrangú tagja országos híri színész, illetve színművész lesz. Az idei szezon felőli az összes zenei és drámai újdonságokat. A színház zenekarát teljesen modernizálják és a rendszeres karizményzetet kívül tizenkét görlyöt szerződtetnek le. Az a komoly ambíció, amely az idei színházi szervezkedésben tapasztalható, előreláthatólag meghozza annak értékes eredményét és a magyar színészet újra éled lassu halálutlásából.

Példálatlanul gazdag lesz egyébként újdonságokban a jövő évad: Eddig a következő új darabok előadási jogát szerezte meg a színház: Szeretők iskolája (Armont és Gerbidon), Ábris rózsája (Annie Nichols), Házibarát (Szene Béla és Nöti Károly), Éva grófnő (Szirmai Albert operettje), Gyurkovics fiúk (Farkas Imre új operettje), Régi nyár (Békeffy—Lajtai operettje), „Most jelent meg“ (Edouard Bourdet új színműve Godd News amerikai diák-sport operett), Lulu (Weber és Parys híres operettje), Cärevis (Lehár új operettje), Csikagói hercegnő (Kálmán Imre új operettje), Csitt (Flers és Suse operettje), Puszipajtások (amerikai revü), Szegény leányt senki sem vesz el (Zagon István), Szeretlek (Christine új operettje), Az utolsó Verebély leány (Harmath, Drégely Gábor, Ábrahám Pál operettje), Eltört a hegedim (Szilágyi—Zerkovitz operett), Melo (Bernstein drámája), Három mákvirág (Szilágyi—Eisemann operettje), Természetes, hogy ez nem pontos és nem teljes névsora a jövő évad újdonságainka.

Két város harcol a Haway-zenekarért.

Izzalmas küzdelem Arad és Nagyvárad között a népszerű amerikai jazz-zenekar szerződéséért. — Arad győzött és a hawayak ma este fénves sikerrel mutatkoztak be az Újságíróklubban.

(Arad, szeptember 1.) Arad és Nagyvárad között érdekes és meglepő fordulatokban bővelkedő harc dúl már napok óta a világszerte ismert, nagyszerű Haway-trió vendégszereplése körül. Az illusztris mulatt-neger-trió, — amely ma, szombaton este hatalmas sikerrel mutatkozott be az Újságíróklubban Arad előkelő közönségének — szeptember elsejétől ugyanis egy hónapra a Dacia-kávéházba szerződött és felváltva az Újságíróklubban is koncertezik. Ezt megelőzőleg azonban a népszerű jazz-zenekar a nagyvárad Royal-kávéházban hangversenyzett és ebből a körülményből aztán különös és szokatlansága mellett felette érdekes harc indult meg a két város között, ami ugyancsak jellemző a Haway-trió népszerűségére.

A Haway-trió tagjai ma reggel érkeztek meg Aradra Nagyváradról, ahol elutazásuk előtt egy kis nézeteltérésük volt a Royal-kávéház tulajdonosával. A kávék ugyanis, annak ellenére, hogy a zenekar már leszerződött

MAROSPARTI **APOLLO**

9 órákor 5, 7 és 10-kor

Ma, vasárnap és holnap, hétfőn:

Alagi, párisi és bécsi löversenyek

Férfianyeregben

(A szék tragédiája)
a szerelem és a sport filmje.

A főszerepben:
VERÉBES ERNŐ és ANGELO FERRARI

Ezt megelőzi:
A LEGJABB HETI ESEMÉNYEK.

APOLLO

Ma, vasárnap d. e. 12 órákor

NAGY MATINE

Házarodjunk

Mary Kid és Livio Pavanellivel.

Ezt megelőzi:
Nádassy Ernő és Beregi László fellépte.

URANIA

Ma, vasárnap és holnap, hétfőn:

5, 7 és 10-kor

REGINALD DENNY

Legszébb filmje:

Benzinőrület,

kalandos vígjáték,
autó-verseny jelenetekkel.

káigói hercegnő (Kálmán Imre új operettje), Csitt (Flers és Suse operettje), Puszipajtások (amerikai revü), Szegény leányt senki sem vesz el (Zagon István), Szeretlek (Christine új operettje), Az utolsó Verebély leány (Harmath, Drégely Gábor, Ábrahám Pál operettje), Eltört a hegedim (Szilágyi—Zerkovitz operett), Melo (Bernstein drámája), Három mákvirág (Szilágyi—Eisemann operettje), Természetes, hogy ez nem pontos és nem teljes névsora a jövő évad újdonságainka.

Két város harcol a Haway-zenekarért.

Izzalmas küzdelem Arad és Nagyvárad között a népszerű amerikai jazz-zenekar szerződéséért. — Arad győzött és a hawayak ma este fénves sikerrel mutatkoztak be az Újságíróklubban.

Aradra, hatalmas sikerük miatt prolongálni akarta a mulatt-neger zenészek nagyvárad szereplését. Ez ellen persze az aradi megbízott erélyesen tiltakozott s végül is a trió utlevél nélkül volt kénytelen elhagyni Nagyváradot, miután a Royal-kávéház tulajdonosa dühében azokat indokolatlanul visszatartotta. Aradra érkezve azután még egy kellemetlenség érte a szegény hawayakat. A délután folyamán ugyanis egy sziguranca detektiv társaságában autón átjött Aradra dr. Sarkadi várad ügyvéd, aki felkereste a kitűnő jazzzenészeket és követelte, hogy nyomban utazzanak vissza vele Nagyváradra.

A Haway-trió erről persze hallani sem akart, majd később felmentek a sziguranca, ahol Florescu Tache szigurancafőnök vette védelembe őket és kijelentette dr. Sarkadinak, hogy a felmutatott szerződés szerint a Haway-trió jogosan tartózkodik Aradon és így egyáltalán nem áll módjában őket visszaküldetni. A nagyváradiak erre persze a hawayak nélkül utaztak vissza, a háboruszkodásnak azonban ezzel még koránt sincs vége, mert most a hawayak távirati uton kértek védelmet a bucaresti-i amerikai követségtől a Royal-kávéház tulajdonosával szemben, aki kijelentette, hogy a trió tagjainak semmi körülmények között nem adja vissza az utlevélét, mert ezáltal akarja rávenni őket, hogy visszamenjenek Nagyváradra, ahol ottlétük alatt a közönség naponta valóságilag megrohmozta a Royal-kávéházat.

Az Igmándi

természetes keserűvíz
gyomor-és béltisztító
hatása páratlan.

Kapható mindenütt kis és nagy üvegben. Az Igmándit ne tévessze össze másfajta keserűvízzel!

TELEFON 70. ERZSEBET SLAGERMOZGO TELEFON 70.

Ma d. e. 12¹/₂-kor Premier matiné: Pávakirálynő álma, látványos revüfilm. — Főszerepben: Harry Halm. — 10, 15 lejes helyárak.

Erdélyben premier! Ma d. u. 1/4, 1/6, 1/8 és 1/10 órákor. Fanamet képrázatos remek! Főszerepben: **CORINE GRIFFITH, A SZÉPSÉGEK KIRALYNOJE.**

„Könnyek asszonya“ Modern társadalmi színmű.

Olcsó helyárak: 10, 15, 20, 25 lej. Kétfelvonásos előjáték. **Jön! Antonia, Lengyel Menyhért színműve.**

Szovjetházasság öt perc alatt mindenki megszabadulhat házastársától. — **Apaság** részvételtársasági alapon. — **Egy gyermek és szovjetapaság**, meknek ötven apja is lehet.

Legutóbb egy párisi ügyvéd, Armand Dorvill járt Lenin földi paradicsomában s ott főleg a nemi élet, a szerelem, a házasság, a válás és gyermeknevelés körülményeit figyelte meg. Tapasztalatairól előadást tartott a párisi ügyvédek egyesületében. Már az is jóleső benyomást tesz, hogy kerüli a kiélezett politikai értékelést és inkább jogi szempontból ismerteti tapasztalatait. Annál több érdekes tényrel és adattal szolgál. Megtudjuk tőle, hogy a mai Oroszországban a válás egyike a legkönnyebben megvalósítható dolgoknak. Az egyoldalu szándék, az egyik fél jelentkezése az állami házasságkötési hivatal előtt s válási akarátának bemondása elegendő ehhez. Öt perc alatt mindenki megszabadulhat megunt házastársától, aki csak utólag tudja meg, hogy már nem házastárs. Annál is könnyebben valósítható ez meg, mert Oroszországban a házasság nem teremt a férfi és feleség között semmiféle vagyoni közösséget, tehát a válás csupán egy érzelmi kapcsolatot megszüntet jogi szankcionálás. Mindez nem nagyon meglepő és el kell ismerni, nagyjában nehezen is kifogásolható. Elvben a válás megkönnyítése felé hajlik a nyugati államok törvényhozása is, ha nem is teszi még a legtöbb lehetővé az ilyen összpresszálásokat.

Érdekesebb és radikálisabb a gyermek körüli ügyek jogi szabályozása. Erre vonatkozólag a párisi ügyvéd törvényszövegeket is közöl. Ez aztán előadásának olyfokú hitelességet ad, amivel az ilyen oroszországi utemlékek ritkán dicsekedhetnek. Előírja a törvény, hogy a nőnek három hónappal az előrelátható lehetegedés előtt jelentkeznie kell a hatóság-nál és bemondva a fogamzás valószínű időpontját, be kell jelentenie az apa nevét és lakását. Ezt természetesen házasságon kívüli életet élő nő vagy törvényes feleség egyaránt teheti. A megjelölt férfinak két hónap áll rendelkezésére, mely alatt bejelentheti tiltakozását a neki kiutalt apasági tisztség ellen. Lehetséges továbbá az is, hogy a nő nem lévén biztos afelől, hogy ki a gyermekének atyja, több férfit jelent be apajelöltként.

Az idevonatkozó törvény 144. szakasza így szól: „Ha a törvényszék az ügy vizsgálata közben megállapítja, hogy a jelzett egyén a fogamzás idején a gyermek anyjával benső érintkezést tartott fenn, de ugyanez kimutatható más egyénekre vonatkozólag is, a törvényszék elrendeli, hogy az utóbbiak tiltakozási joga elesik és a jelzett férfiak mindannyian és együttesen kötelesek fedezni azokat a költségeket, melyekkel a nő terhessége, gyermekágya, a szülés és a gyermek fentartása járnak“. A mai nyárspolgári, a családi és szerelmi életet bizonyos misztikus ködön át néző gondolkodás megzavarodik az ilyen ügyek emyire radikális és cinikus intézésének olvas-tán. A legnagyobb baja azonban ennek a szovjetrendelkezésnek nem a radikálizmusa vagy a cinizmus, hanem felemássa. Mert ismerjük el, hogy a mai családi rendszer és az a fel-fogás, amely szerint a gyermekek fentartása kizárólag a szülőkre hárul, nagyon tökéletesen.

Ha a mai állam egy magas népszaporodási számban látja az üdvét és például Franciaországban, ahol majdnem stagnál, a kormány fejvesztetten kapkod mindenféle eszközökhöz, hogy az egyéneket, illetve a családokat nagyobb szaporodásra bírja, akkor nyilvánvaló, hogy öneki, magának az államnak kellene az anyaság és a gyermeknevelés nagy problémáját, ha talán nem is teljes mértékben, de a mainál sokkal nagyobb arányokban magáévá tennie. Még inkább nyilvánvaló, hogy ez a feladata egy kommunista államnak, amelynek magát Szovjetország hirdeti és ahol

valóban minden, talán a lélegzés is állami fenhatóság alatt áll. Talán nincs is ágazata a társadalmi életnek, mely annyira kiált a kollektív rendezés után, mint a gyermeknevelés. Hiszen a gyermek felnevelésének állami finanszírozása olyan gondolat, mely felé igen sok ugynevezett polgári individualista gondolkodó is logikai kényszerűséggel eljut.

Ehelyett Oroszország megalapítja a részvételtársasági rendszerű apaságot! Ha a nőnek kedve tartja, bemondhat a hatóság előtt 30—40 férfit születendő gyermeke apjaként, egész férfismeretségi körét felírhatja egy listára és kényszerítheti, hogy neki gyermektartókként adózzanak. S ami legjobb: a törvényes férjnek s így a törvényes apának nem is kell ezek között lennie. Oroszországban már vannak is gyermekek, akik tucatjával számolhatják az apjaikat. Meglepő, hogy a szovjet, a

Szeptember közepéig kell kérelmezni a tartózkodási engedélyek meghosszabbítását.

A munkaügyi miniszterium rendelete az idegen állampolgárok reviziójáról.

(Arad, szeptember 1.) Mint ismeretes, a munkaügyi miniszter májusban kiadott rendeletével október 1-ig meghosszabbította a külföldi munkások tartózkodási engedélyeinek határidejét. A jelek már akkor arra mutattak, hogy ebben az évben az elkövetkezendő ellenőrzés rendkívül szigorú lesz s csakugyan, a munkaügyi miniszterium ma küldötte szét körrendeletét, amely szerint minden tartózkodási engedély meghosszabbításáért ezuttal is kérvényt kell benyújtani, melynek határideje legkésőbb szeptember 15-ike. A kérvényeket Aradon a sziguranacán, vidéken a csendőrségen kell benyújtani. Azok a külföldiek, akik önálló foglalkozást üznek, személyesen eszközlik a bejelentést, az alkalmazottak nevében pedig a vállalatok adják be kérvényüket az itt tartózkodás meghosszabbítása végett. Azok az alkalmazottak, akik a jelenlegi időpontban munka nélkül állanak, önmaguk nyújtják be kérvényeiket. Ezeknek kérvénysíkben meg kell jelezniük, milyen okok miatt veszítették el állásaikat, vagy váltak munkanélküliekké. A kérvényhez csatolni kell a tartózkodási engedélyt, illetőleg hatósági bizonyítványt, melyből kitűnik, mióta van Romániában és hogy megszületés nélkül, folytatólag töltötték itt a teljes közbeeső időt. Azok a külföldiek, akik jött nőstültek és román alattvalót vettek el, csatolni kötelesek házassági okirataikat. Mindazoknak, akik időközben házat vettek, a vonatkozó telekkönyvi kivonatot kell csatolniuk; ugyszintén a politikai menekülteknek mellékelniük kell az erre vonatkozó okmányt. A belügyminiszteriumtól nyert ideiglenes tartózkodási engedélyek szintén a kérvényhez füzendők. A be-terjesztett kérvények vételét nyugtával igazolja az illetékes hatóság, amelyen felsorolja a tartózkodási engedélyek és mindazon okmányok megjelölését, melyeket átvett. A nyugta feljogositja a kérvényzót, hogy minden további nélkül december 15-ig az országban marad-hasson. Ha időközben az egyes bizottságok befejezték munkájukat és meghozták egyes

Francia és német gyermek játékkurzus
kicsiknek délelőtt, 4637
Iskolásoknak délután, szeptem-ber 3-ikán utból megkezdődik.
Bővebbet délután: **Igaz Györgynénél,** Ortutay-palota.

mely különben szereti a legújabb tudományos eredményeket a közügyek intézése terén alkalmazni, ezt a kérdést ilyen esetlenül, som-más uton intézi el. Hiszen ma már vérvizsgálat után sok valószínűséggel meg lehet állapítani a sok apajelölt között az Igazi apát. Igaz, hogy ez a módszer még nem absolute bizonyos, nem biztosítja föltétlenül a teljes igazságosságot, de hát végre is nem egy más téren se ijedt meg a szovjet egy kis igazságtalanságtól.

Jellemző mindenestre, hogy egy ilyen, az állami rendezés után szinte kiáltó ügyet a földkerekségének legállamibb állama átengedi az erőszakkal együvéterelt egyéni teherbíró képességeknek. Ez is egy tanulság a szovjet-állam mély belső gyengesége mellett. Igazi nagy feladatainak megoldását meg se kíséri. Ez különben mindenütt így van: az állami tu-hatalom rendszer nem végzi el jobban azt, mit a társadalomnak elvégezni megtűlt, hanem kontár és elnagyoló önkénnyel még abszurdabb állapotokat teremt, mint a gyakran ugyancsak rosszul működő egyéni kezdeményezés és társadalmi szabadság.

döntéseiket, a nyugtát elveszítik érvényüket. A munkaügyi miniszter erélyesen figyelmezteti az összes munkásokat és érdekelteket, hogy a szeptember 15-iki bejelentési terminus semmi-esetre sem lesz meghosszabbítva. A kik ezen időpontig nem terjesztették be kérvényeiket, végkép elveszítik ittartózkodási jogukat.

Gummi bélyegzők, vésnöki munkák, dombornyomások, leggyorsabban, legolcsóbban:
„PERFECT“ Arad, Str. Emin-esou (Deák F-u.)

TANÜGY.

— A kat. gimnázium alsó tagozatán (I—IV. oszt.) a román nyelvből javítóvizsgálatra bu-kott tanulóinak vizsgái szept. 3-án, hétfőn reg-gel 8 órákor kezdődnek. Ugy ezek, mint a töb-bi vizsgázók kimerítő utmutatást az intézet-ben nyernek. Igazgatóság.

— Értesítés. Tudomására hozzuk a t. szü-lőknek, hogy szeptember 1-től a polgári le-ányiskola gimnáziumná lett és beiratkozni le-het ugy a magyar, mint a román szekció I., II., III. osztályába. Továbbá a polgári iskola IV-ik osztályába még az idei tanévben lehet beiratkozni.

— Az aradi iparostanoncleányiskolában az 1928—29. tanévre a beiratás f. é. szeptember 1-től 5-ig tart. A beiratások kezdődnek d. e. 9—12-ig, d. u. 3—6-ig. A beiratásokhoz feltét-lenül szükséges az utolsó iskolaévről szóló bi-zonyítvány, v. carnet de control és 250 lej. Felmentést igénylők külön még 50 lejt fizetnek. Az igazgatóság.

— Az aradi zsidó elemi fiúiskola I—V. osztályába és a leányiskola I—IV. osztályába a beiratások f. hó 2., 3., 4., 5. és 6-án d. e. 9—1-ig iskolánk disztermében lesznek meg-tartva. Az igazgatóság.

— A Városi Zenedébe a beiratkozások szeptember 1-től 4-ig mindennap délután 3—5 óráig eszközölhetők. Tanítás az összes hang-szereken és magánénekben. Kötelező mellék-tantárgyak: zeneelmélet, kamarazene, zene-kari játék és karének.

Jó házból való
négy középiskolát végzett
tanulók 10-15 éves el-
társasul **levetetnek.**
Vidékiek előnyben részesülnek, 4705
KOZMA füzzerüzlet Arad, Strada Bratianu
Főpostával szemben

Uj közlekedési szabályrendelet Aradon.

Az aradi rendőrség véget vet a forgalmi anomáliáknak, amelyek a közlekedést akadályozzák.

(Arad, szeptember 1.) Jelentette az Aradi Közlöny, hogy új közlekedési szabályrendelet készül az aradi államrendőrségen. Filotti Zamfir rendőrprefektus és Hara Tódor közlekedési ügyosztály főnök ma már hosszabb tárgyalta az új szabályrendeletéről és nagy vonásokban ki is dolgozták annak egyes részleteit. Először is az új rendelet véget fog vetni azoknak az anomáliáknak, amelyek heti- és nagyvásároknak akadályozzák az uccák rendes forgalmát.

Vásári napokon a Str. Metianu (Forray-uccán) kizárólag csak a Piata Avram Iancu (Szabadság-téren) a Piata Catedralei (Tököl-tér) felé közlekedhetnek a járművek. Visszafelé kizárólag a Str. Baritiu (Rákóczi-ucca), vagy a Str. Romanului (Zrínyi-uccán) jöhetnek. Toherautók, vagy egyéb terhekkel megrakott járművek a főter közepén közlekedhetnek, a főter jobb és bal oldalán lévő kocsit kizárólag személyeket szállító járművek részére lesz fenntartva. A szabályrendelet meg fogja akadályozni a vásári napokon a kocsitorlódásokat. Szigorúan megtiltja, hogy a környékből Aradra jövő kocsik veszteglését a Piata Avram Iancu (Szabadság-téren) és a Piata Catedralei (Tököl-téren). Ezen kocsik részére egy kevésbé forgalmas teret fognak kijelölni.

Az Aradon működésben lévő hatvan autótaxi állomáshelyeit is beosztja a rendelet. Az autótaxik vezetői kötelesek a rendelet által meghatározott számú kocsijaikkal a város különféle helyein tartózkodni. Így a vasutállomáson, a hegyaljai villamos állomás előtt, a Dacia előtt, a Piata Avram Iancu (Szabadság-téren) és a városháza előtt. Ez a terv még csak kis része a készülődő szabályrendeletnek, amely ki fog terjedni a legaprólékosabb részletekre is. A közlekedési szabályrendelet betartására karszallagos közlekedési rendőrök fognak felügyelni.

Egy szegényházi lakó panasza.

János bácsi pénzt kölcsönre adott a gondnok ur, de a kamatot elfelejtette kifizetni.

(Arad, szeptember 1.) Ma délelőtt egy töpörödött öreg emberke vonta magára a figyelmet a polgármester előszobájában. Tanácstalanul és aggodalmasan várta, míg sor kerül rá a sürgő sokadalomban, amely minden áldott nap ott zsong dr. Robu János interimárbizottsági elnök hivatali szobája előtt. Végre bekerült a 70 éves öreg is: Teorean János szegényházi lakó. Halk hangon kezdte el mondókáját, amiből egészen meglepő, nem várt dolgok alakultak ki, amik sajnáltságos fényt vetnek arra a gazdálkodásra, ami a városi szegényházban folyt.

Elmondotta Teorean, hogy két évvel ezelőtt hagyta abba a pékmesterséget, mert hát kenyérsütéssel kereste meg kenyerét, amíg bírta a munkát és aztán felvettette magát a szegényházba. Amikor oda bekerült, 6000 lej megtakarított pénzcskéje volt az öregnek. Ezt az összeget odaadta a gondnoknak megőrzés és kamatoztatás végett. A gondnok viszont kiadta „kölcsönre” a pénzt és havi 200 lej kamatot ígért az öregnek. Egyideig mindenben is lett volna a dolog, az idén, januárban azonban elmaradt a havi kamat, sőt elmaradt a következő két hónapban is. Ekkor Teorean visszakérte a pénzt, amit két részletben vissza is kapott. Csak épp a kamatokat nem kapta meg. Az öregnek nagyon fájt, hogy pár száz lej lejjel, ami neki nagy pénz, megrövidítették és ezért kereste ma fel dr. Robut, hogy azt elpanaszolja neki.

Az interimárbizottsági elnök a hallottak alapján elhatározta, hogy kivizsgálja ezt az ügyet és a vizsgálat lefolytatásával Vatan Aurel bizta meg.

Budapest világvárosi szenzációja

a megnagyobbított és teljesen újjáépített

OSTENDE

KÁVÉHÁZ

VII., Rákóczi út 20.

Tel. J. 430-02, 420-45

Az ország legújabb látványossága!
Világvárosi ragyogás!

Délután
5-7-ig

Ábrányi Emil

a Magyar Királyi Operaház ny. ig. karnagyja szimfonikus zenekarát vezényli.

Esténként

Vörös Feri

új tagokkal megerősített zenekarával hangversenyéz.

Este 11-12
óráig

Cselényi József

a Nemzeti Színház művészenek fellépése magyar nótákkal.

Pompás magyar-francia konyha!
Polgári árak!

A testvérvállalat

a teljesen újonnan berendezett
és átépített

KÖZPONTI

SZÁLLODA

VII., Baross tér 23. A Keleti p. n. tőszomszédságában.

Tel. J. 315-57, 333-91.

4686

Szolid polgári árak!

Mégis királlyá választották Achmed Zogut.

Az alkotmányjogi bizottság ma délelőtt jóváhagyta a királyválasztást.

Milánóból jelentik: A Corriera della Sera szerint a tiranai alkotmányjogi bizottság egyhangulag jóváhagyta Ahmed Zogu királlyá választását. A történelmi esemény ma délelőtt játszódott le, százezer ágyúrobbantás kíséretében, Achmed Zogu féltizenkét órakor tette le a hűség esküt az alkotmányra, amely után két napig tartó ünnepség következik.

Török hőseket exhumáltak az aradi temetőben.

Az Aradon elhunyt török hírlapíró és orvosnövendék holttestét katonai pompával szállítják Szarajevóba.

(Arad, szeptember 1.) Ma délután hat órakor exhumáltak az Aradon elhunyt két török hadifogoly holttestét. Az exhumálásra vonatkozó hadügyminiszteri rendelet szerint az egyik elhunyt Avdo Simbul 30 éves hírlapíró, a Gevet szerkesztője, aki 1915. február elsején halt meg hadifogolyként Aradon kiütéses tifuszban, míg a másik Muteveliciu Behdzet másodéves orvosnövendék, aki 1915. február 7-én halt meg ugyancsak kiütéses tifuszban. Mindkettő holtteste a felsőtemetőben nyugodott.

Délután hat órakor kezdték meg a kiásást,

ami rendkívül nehezen haladt, miután a holttesteket mélyen ásták a föld alá és vastag mészréteggel fedték be. A felásás alkalmával csak az elhunytak csontjait találták meg. Az exhumálást dr. Luszt Ferenc hatósági orvos végezte. A munka befejeztével az elhunytak maradványait kettős fa-, majd érkoporsóba helyezték. Esté csaknem kilenc óra volt, mire elvégezték munkájukat a hatósági kiküldöttek. A török hőseket holnap, vasárnap reggel kilenc órakor szállítják el Aradról nagy katonai pompával. A menet az állomásra halad, ahonnan Szarajevóba szállítják a holttesteket.

Lehet-e nyerni a montecarloi kaszinóban?

Baccarat rendőri segédlettel. — Egy olasz társaság biztos nyerési módszere amelyet a kaszinó igazgatósága kontraktározott.

Ha a montecarloi kaszinóban a roulette és trente et quarante játéknál csalás mechanikailag ugyiszólván ki van zárva, fennáll a valószínűsége annak, hogy a „baccarat”-nál nem fair játék folyik. A kaszinó „salle privée” egyik termében ezideig „chemin de fer” játék folyt; ez évben beszüntették a négy chemin de fer asztal működését és ezentúl kéttablós baccarat-t játszanak.

Detektívek a baccarat-asztalnál.

Az összes szakértők megegyeznek abban, hogy a baccarat játéknál a bank előnye olyan elenyészően csekély, hogy hosszas bankadásnál csak abban az esetben lehet eredményt felmutatni, ha „flóttákkal” dopingolnak. Prázis az, hogy „a la longue” a bankárnak kell nyerni, nem is beszélve az Ostendéből importált úgynevezett egytablós baccaratról, ahol minden bankárnak el kell véreznie, ha előnyököt nem vesz igénybe.

A nagy francia cserlekben: Nizza, Cannes és Deauvilleben, ahol a „baccarat” asztalnál naponta többmillió frank cserél gazdát, a szezonban állandóan a párisi rendőrprefektúra kártyaellenőrző csoportjának egy különítménye — amely egy rendőrbiztosból és számos detektívól áll — teljesít szolgálatot. Ezek a detektívek a „baccarat” asztalnál felváltva játékmesteri székben ülnek és feladatuk arra felvigyázni, hogy a baccarat játéknál hamis játék ne folyjon.

Ezek a detektívek legalább is olyan jól ismerik a „salader á la américaine” (amerikai módszer szerint kevert) fogásait, mint a büvérszügyességű francia krupiékat.

A montecarloi kaszinóban hiányzik a francia rendőrségnek ez a közvetlen, szigorú felügyelete a baccarat játéknál.

A montecarloi kaszinó aranyujtásos, fantasztikus egyenruhájú szolgálival, aranygombos, kéklakkos, zöldbársony térdnadragós, ezüstcsattos lakcipőjű maszával, ajtónállóival, szigorutekintetű, feketekabátos áldetektívjeivel és komonézésű inspektoraival — üres humbug. Ez nem a gondolkodó embernek, hanem a lyoni kispolgárnak és amerikai szatócsnak van beállítva. Itt minden színházias póz. Ha a játékasztalnál egy nagyobb játékos néhány tétet eltakal, rögtön sürgős-forgás van színházi applomóval hoznak friss zsetonkészletet szolgál és detektívek kíséretében, a krupiékat lassan olvassák meg a hozott tartaléktökeket és írják alá nyomtatott „borderrau”-t — amikor sehhez semmi közük — csak hogy nagyobb legyen reklám céljából a feltűnés és azt higyjék, hogy mennyit veszít a bank. Éppen ilyen üres póz az állítólagos nagy veszteségre ott termett igazgatók és hivatalnokok számalomrakeltő arckifejezése a bank veszteségének tudatában. A valószínűségeket az embereket semmi sem érinti, akár nyer valaki, akár veszít; olyan megmagyarázhatatlan a bizalmuk a bankban, hogy tudják, hogy aki ma nyer, holnap holtbizonyosan visszaadja; és ha holnap nem, úgy tíz év múlva kamatos kamattal.

Nagy játékosok — nagy bűnösök.

Eltekintve a kaszinó ismertevől, nagyvagyonu habituéitól, azok a feltűnően nagy játékosok, akiket ebben a szezonban mindenki irigykedve nézett, akik szemrebbetés nélkül tettek fel 24.000 frankot egy tétre, ezek a nagy játékosok kivétel nélkül szomorúan végezték. Az ismert touloni börtönytől kislát, hogy három éven át a komitenseknek a pénzével játszott Montecarloban, emig manipulációt nem tudta tovább rejtegetni és öngyilkos lett. Az az olasz, aki nagyvállalkozóként szerepelt, tagja volt annak a bandának, amely Olaszországban 31 millió líra értékű fiktív bűnyegyet lopott el. A két olaszbanancu délamerikai nábob, akiket a monokónok olyan merev, bizalmatlan arckifejezésre kényszerített, forgalmából kivont mexikói dollárokat értékesítettek nagy tételekben, amíg Párisban le nem tartóztatták őket.

A montecarloi kaszinó azévi szezonjának

legérdekesebb eseményét kétségkívül egy négy tagból álló olasz társaság produkálta.

A biztos nyereség.

Feltűnt, hogy a „trente et quarante” asztalnál elhelyezkedtek ennek a társaságnak tagjai és állandóan, figyelmesen jegyezték a lejátszott kártyalapok pontjait. Igen gyakran előfordult, hogy az utolsó coup-ra mindannyian feltettek maximum tétet — fejenként 24.000 frankot — soha nem veszítettek, legfőbbször nyertek, vagy pedig úgynevezett „un après” (en carte) volt.

Csak hosszas megfigyelés után sikerült rájönnöm ennek a biztos játéknak nyitására, amely alkalmas arra, hogy a montecarloi kaszinót érzékenyen megkárosítsa.

A „trente et quarante” játékot hat csomag francia kártyával játsszák. Minden csomag 340 pontot tartalmaz, összesen tehát 2040 pont van abban a csomagban, amelyet a krupié — tailleur — az asztalra feldob és végigjátsszanak a játékosok.

Mielőtt a játék megkezdődne, a hat csomag kártyát a krupiékat keverik és egy játékos „elvágyja” a csomagot.

Abban az esetben, ha a vágásnál az utolsó lap véletlenül „ász” volt — ennek az olasz társaságnak a tagjai lázasan jegyezni kezdték a lejátszott kártyalapok pontjait.

A benszülöttek kegyetlenkedésével Jeruzsálemben.

Az arabok naponta erőszakot követnek el nőkön és férfiakon. A botrányok sorozata a legnagyobb izgalomban tartja a jeruzsálemi zsidóságot.

(Jeruzsálem, augusztus.) Az Aradi Közlöny tudósítója jelenti: Két hónap óta a jeruzsálemi zsidók senkit úgy nem gyűlölnék, mint az angolokat. Az angolok a legnagyobb közömbösséggel eltűnik, hogy

Jeruzsálemben arabok a nyílt uccán szinte naponta erőszakot követhessenek el zsidó asszonyok és leányok ellen.

Két hónap óta tele van a napisajtó ezekkel az esetekkel, pedig az áldozatok nagyon gyakran ségényérzetből eltűnik, hogy mi történt velük, továbbá az se kerül nyilvánosságra, mikor a merénylő sikertelen támadás után eltűnik.

Az erkölcsstelen merényletek sorozata azal kezdődött, hogy

egy előkelő cionista politikus közeli nőkonát támadták meg, aki a jeruzsálemi egyetemi kancellár fiának kíséretében ment, nem éjjel, hanem este haza és három arab erőszakot követett el rajta.

A rendőrség eltussolta az esetet, de utóbb mégis nyilvánosságra jutott és a legnagyobb felháborodást váltotta ki a zsidóságból.

Az egyre gyakrabban ismétlődő botránynak a magyarázata az, hogy a túlnyomólag zsidó lakosságú Jeruzsálem rendőrszemélyete majdnem tisztára arab. A hivatalos nyelv is arab. A támadók is mindig arabok és a rendőrség mindig a támadóknak fogja pártját. Hogy milyen kevéssé bizalomgerjesztő ez az arab rendőrség, erre nézve jellemző, hogy

egy fiatal zsidó rendőrtisztviselő nemrégiben öngyilkos lett azért, mert hivatali felettése, egy arab, erőszakot követett el rajta. Pár nappal később két arab rendőrt azzal vádolták meg, hogy erőszakot követtek el egy zsidó fiun, aki az óvárosban garázdálkodó arabokkal szemben védelemért fordult a rendőrökhöz.

A vizsgálat folyik ebben az ügyben, de előreláthatólag soha be nem fejeződik. Európai ember előtt szinte érthetetlenek ezek az állapotok, de keleten köztudomásu, hogy milyen temérdek homoszexuális hajlamu ember van az arabok között és mind zabolátlan ösztönemberek.

A botránynak megvan a politikai oldala is. Mikor a Zsidó Nemzeti Tanács küldöttsége ebben az ügyben felkereste Lord Plumer palesztinai kormányzót, a kormányzó brüszki módon azt válaszolta a küldöttségnek: hassanak oda, hogy a zsidók az uccákon erkölcsö-

Ha véletlenül az összes lejátszott, feljegyzett és összeadott pont-nekiből az világít ki, hogy az utolsó coup-ra maradt kártyalapok pontjai még 63 pont-t tesznek ki, úgy az olaszok mindannyian maximum tétet raktak fel és nyertek. Ebben az esetben ugyanis háromféle lehetőség van és pedig:

a) Az „ász” nem szerepel az utolsó coup-ban, hanem megmarad, ebben az esetben a 63 pontból 31 van a feketének és 31 a vörösnek, így tehát „un après” (en carte) van, úgy, hogy csak a csekély biztosítási összeget, egy százalékot, veszítettek el.

b) Ha az első sorba feldobott — fekete színnek — 32 pont-je van, ebben az esetben a vörös színnek 31 pontje van és így a vörös színre feltett tét biztosan nyer.

c) Ha az első sorba feldobott — fekete színnek — 33 vagy ennél több pontje van, ebben az esetben a coup érvénytelen, mert a vörösnek csak 30 vagy ennél kevesebb pontje lehet.

Ugy látszik, hogy a kaszinó igazgatósága is rájött ennek a biztos nyerési módszernek a nyitására, mert megtette ellene óvintézkedést. A krupiékat utasították, hogy a vágásnál kezükkel fedjék el az utolsó lapot.

Akár mennyi veszedelmet is rejt magában Montecarlo, összehasonlítva a kontinens tripoival, még mindig itt lehet legkevésbé tartani inkorrekt hazárdjátéktól és ez az egyedüli hely, ahol módszeres játék mellett nyereségi lehetőség is van és ahol nem nyel el mindent a pinka.

sen viselkedjenek, mert ez a közbiztonság előfeltétele és ezt már az araboknak is megmondta.

A legszemérméletlenebb magának az arab rendőrségnek a viselkedése. Egész egyszerűen letagadja a merényletet, azt mondja, hogy az egészet a zsidó sajtó találta ki.

Kijelentették a kormányzóságon, hogy azért arab a hivatalos nyelv, mert a bűnesetek kilencvenkilenc százalékát arabok követik el.

A lapok a legutóbbi husz nap alatt 23 olyan erkölcsstelen merényletről számolnak be, melynek áldozatai zsidó férfiak és nők és a tettesek arabok. Májusban háromszor annyi befejezett erőszakos merénylet történt Jeruzsálemben, mint a múlt év egész második felében.

Hozzájárul a zsidóság tarthatatlan helyzetéhez az is, hogy

zsidó politikai vizsgálati foglyokkal szemben a palesztinai fogházakban a botbüntést alkalmazzák és a botozást angol tiszt felügyelet alatt arabok hajtják végre, a Zsidó Nemzeti Tanács minden protestálása dacára.

Zsidókat minden ok nélkül naponta utasítanak ki, a bevándorlást teljesen beszüntették. Szóval az angolok tökéletes gyarmati gazdálkodást visznek végbe. Így fest a Balfour deklaráció által garantált zsidó nemzeti otthonban az angol védelem.

Irodalom és művészet

* Stern Rózsi hegedűművész nő tanfolyamát szeptember hónapban megkezdte. Akadémiai vizsgákra előkészít. Fogad naponta délelőtt fél 11 órától 1-ig és délután 4-6-ig. Minoritapalota, I-ső kapu, I. emelet, ajtó 1.

* Szalay-Békefi zenetanfolyamai Piata Avram Iancu 7. II. em. Rendes tanítás e hó 5-én.

* Zamfirné-Korányi Klára zongoratanárnő tanítását szeptember 1-től ismét megkezdte. Érdeklődni lehet: Uj Neuman-ház (Dacia) mellett) I. em.

* L. Fülöp Magda hegedűművész nő szeptemberben tanítását ismét megkezdte. Érdeklődni lehet Str. Seminarului (Sina-u.) 14., II. em. d. u. 4-6-ig, vagy a Derby-cipőüzletben.

* Rényl Józsa zongoratanárnő a tanítást újból megkezdte. Érdeklődni lehet: Str. Porumbaru 2, (Knéziu-u.)

Stinnes letartóztatásával teljesen összeomlott a legendás vagyon.

Az egykor hatalmas Stinnes-konzern bukásának utolsó felvonása. — A frankspekulációtól a börtönig. — A Stinnes-dinasztia története.

(Az Aradi Közlöny berlini tudósítójának jelentése.) Európa legnagyobb iparmagnás-családjának, a Stinnes-családnak tragédiájára tett pontot az az óriási feltűnést keltő hír, melyet mai számunkban közöltünk, hogy letartóztatták a Stinnes-vagyon megalapítójának, Stinnes Hugónak fiát.

Az öreg Stinnes, a politikai diktátor.

Ifjabb Stinnes Hugó letartóztatása, mint azt megirtuk, szinte drámai külsőségek között ment végbe és ez a letartóztatás egyet jelent a hatalmas Stinnes-vagyon teljes összeomlásával. Hogy mi volt a Stinnes-vagyon és hogy milyen szerepe volt nemcsak Németország, hanem egész Európa gazdasági életében, azt mi sem jellemzi jobban, mint hogy Stinnes Hugó, az apa, életének utolsó éveiben, Németország gazdasági összeomlása idején, nem csak a legnagyobb gazdasági, hanem politikai hatalmat is jelentette.

Rathenau és Stinnes éles konfliktusa és szembekerülése annak idején a legnagyobb külpolitikai szenzáció volt Európában. Stinnes Rathenauval szemben is érvényre tudta juttatni akarátát.

Rathenau ugyanis nem értett annak idején egyet Stinnesnek azzal a tervével, amelyet Londonban is előterjesztett az angol kormánynak, hogy megszerzi a német vasutakat és azokat részvénytársasággá alakítja át.

Stinnes ezeket a vasutakat el akarta zálogosítani annak a külföldi kölcsönnek fedezetére, amiből Németország a jóvátételi fizetéseket eszközölte volna. Igaz, hogy Stinnes terve megbukott, de a Rathenauval való vitában mégis ő maradt felül. Stinnes azután tárgyal Lloyd George-szal, majd megjelent Rómában, ahol a pápa és Gasparri bíboros államtitkár is fogadták. Rómában tárgyalta Stinnes az amerikai trösztvezérekkel.

Az öreg Stinnes Hugó néhány év előtt elhunyt után kezdődött meg tulajdonképpen a Stinnes-vagyon bomlási processzusa.

és a Stinnes-dinasztia széttűlése. Hogy mi volt ez a Stinnes-vagyon és ki volt a Stinnes-dinasztia, azt röviden a következőkben lehet összefoglalni:

A Stinnes-vagyon keletkezése, tündöklése és összeomlása.

Stinnesék dinasztiaja még a Napoleon-korszakban erősödött meg, amikor a nagy korzikai fel akarta lendíteni a kereskedelmi hajózást a Rajnán. Stinnes Mátyás, a Stinnes-ház megalapítója, úgy tudta fölhasználni a napoleoni rendelkezéseket, hogy megszerezte nemcsak több bányá kiaknázásának, hanem a Rajnán való szénzállításnak a jogát is. Stinnes Mátyás 1845-ben halt meg, miután a család vagyonát szilárdan megalapozta. A következő nemzedék már csak az elfoglalt pozíciókat erősítette meg.

A most letartóztatott Stinnes édesapja, Stinnes Hugó, 1870-ben került a ház élére és már fiatalon megmutatta nagy szervező- és tervezőképeségét. Gigászi vállalatokat alapított. Megalapította az esseni szénzindikátust, majd a szénről áttért a vasra, a széntrösztökhöz hozzákapcsolta a vaströsztöt és így a fémipar egyik diktátora lett nemcsak Európában, hanem az összes világpiacokon. Azután következett a további lépés, az egész német elektromosipar megalapítása. Megcsinálta a nagy Rajna-Westfáliai Elektromos Központot, amely hetvenmillió lakossal bíró zónát látott el energiával.

Fokozatosan tette rá a kezét a gázra, a vízvezetékre, a közuti vasutakra és egész városok víz-, gáz- és elektromos ellátását hatalmába kerítette.

Igy lépésről-lépésre haladva, szélesítette ki befolyásának körét, tulmánt a nagy amerikai trösztök és vállalatok keretein is és megalapította azt az óriási gazdasági hálózatot, amelynek Stinnes-konzern a neve. Stinnes lesz a világ egyik legnagyobb elektromos áramszol-

gáltatója. Felszívja a Siemens-Schuckert-műveket is és annak az ellentétnek, amely Rathenauval szemben fennállott, tulajdonképpen ez volt a megindítója. Stinnes azonban továbbment. Nem elégedett meg a szárazföldi hatalommal, a tengert is meg akarta hódítani. Itt azután összeütközésbe került két másik nagyhatalommal is, Ballinnal és Cimoval, akik a Hamburg—Amerikai Vonal élén állottak. Ugy látszik azonban, itt is Stinnes győz, mert megindulnak hajói az Atlanti-óceánon. Észak- és Dél-Amerikában, Afrika mentén és a Földközi-tengeren. Szállodákat, jüzlepalotákat, bérkaszányákat épít. Northcliff lord példájára újságvállalatokat vásárolt össze és fénykora idején nem kevesebb, mint háromszáz újságvállalat az övé. Filmezéssel is foglalkozik.

Nem kevesebb, mint százötven vállalatnak elnökgazdája, ötszázak felügyelő-bizottsági tagja és hatszázezer munkásnak és alkalmazottnak kenyéradó gazdája volt.

Közvetlenül halála előtt már nehézségei támadtak, de ezeket a nehézségeket még el lehetett volna hátrítani. Halála után az összeomlás már gyors tempóban következett be. Az apa halálós ágyánál megeskettette két legidősebb fiát, Ödönt és a most letartóztatott Stinnes Hugót, hogy nem fognak pörösködni és hogy a vállalatok vezetését a családi tradíció értelmében a másodsülött Hugó fogja vállalni. Az öreg Stinnes végakarata nem volt meglepetés, mert még életében is Hugót nevelte fel a nagy konzern vezetésére. Az édes-

A népszövetségi tanács elhalasztotta a döntést az optánsügy napirendre tűzése ügyében.

A tanács ma délelőtt zárt ülésen foglalkozott a magyar kormány napirendretűzési kérelmével, de döntést nem hozott.

Genfből jelentik: A népszövetségi tanács ma délelőtt zárt ülésen foglalkozott az optánsper ügyében beadott magyar kérelem napirendre tűzésével. A tanácskozás a kiadott hivatalos kommuniké szerint izgalmas lefolyású volt és számos érdekes felszólalás hangzott el, ndha Procopé elnök, finn delegátus kijelentette, hogy csak arról kell dönteni, kitűzzék-e napirendre az optánsügyben a magyar kormány kérelmét, vagy sem és ép ezért kerüljenek minden vitát.

A tanácskozás során az elnök, Scialoja olasz külügyminiszter, Cushman angol külügyi államtitkár nem voltak ellene annak, re tűzzék. Antoniadé, Románia képviselője és Paul Boncour francia delegátus viszont a napirendre tűzés ellen foglaltak állást. A tanács ülést felfüggesztve, a döntést elhalasztotta.

Kavarodás

az aradi piac körül,

A kofák sérelmei után a közönség panasza következett. — Robu János dr. a piac elhelyezéséről.

(Arad, szeptember 1.) Az aradi piac elhelyezése ügyében, még nem is olyan régen, a kofák jártak csaknem mindennap deputációba az interimár-bizottság elnökéhez, most viszont a közönségen van a panaszok sora és ha a publikum legalább olyan szervezett volna, mint például a piaci árusok, úgy egész biztos, hogy mostanában viszont a piaci vásárlók küldöttségei előszobáznának naponta dr. Robu János hivatali szobája előtt. A helyzet ugyanis az, hogy a piac mostani elhelyezése nem elégíti ki a közönséget. Hosszas kísérletezés után nemrégiben tudvalevőleg úgy oldódott meg az elhelyezkedés kérdése, hogy a termelők az Avram Iancu (Szabadság) téren maradtak, az árusok pedig a Catedralei (Tököli) térre kerültek.

Ezzel viszont az a helyzet állt elő, hogy a piacon vásárló közönség képtelen megkapni egy helyen azt, amire szüksége van, úgy, hogy a házi-asszcnynoknak kénytelen-kelletlen át kell menniök egyik térről a másikra, ha bevásárlásaikat megfelelően akarják elintézni. Tekintettel arra, hogy a városnak az új piaci rendelettel (amely azonban életbeléptetésekor másképp festett) az volt a célja, hogy az aradi piac elhelyezésének évck óta vajudó problémáját a közönség mezeledésére old-

anya, Stinnes özvegye is Hugó mellé állt, aki, hogy a pillanatnyi nehézségeket leküzdje, vakmerő spekulációkba kezd, megindítja a rosszul sikerült frankspekulációt, amely tulajdonképpen a végső anyagi romlásnak egyik legfőbb előidézője volt.

Megkezdődik a végeladás.

Az anyagi bajok a vizály magvát hintették el a családban. A perpatvar azonban egyezkedéssel végződött. Stinnes Ödön kivált egyezkedéssel végződött. Stinnes Ödön kivált Mexikóba vándorolt ki. A végzet azonban feltartóztatatlan, az anyagi zavarok tovább tartanak. A német nagybancok vagy nem tudtak, vagy nem akartak segíteni a hatalmas vállalatot, megkezdődött a végeladás. Előbb a családi székhely, a mühlhelmi kastély került eladásra. Egymilliót kapott érte a Stinnes-család, azért a kastélyért, amely szakértők szerint ötmilliót is megért. Megpróbálták a szállodákat értékesíteni és amint ilyen végeladás alkalmából történni szokott, a Stinnes-vagyon drágakövei, a legnagyobb részvényei a forgalmi érték egytizedén cserélnek gazdát. Eladták a berlini üzleti érdekeltségeket, a barmenni Bankverein részvényeit, a német luxemburgi részvényeket, a Stinnes-hagyaték legnagyobb valórjeit. És micsudézért a hatalmas vagyonért alig folyt be negyvennégy milliárd márka, amelyhez még a Riebek-részvényekért kapott 19 millió márka járult. Ez a két összeg 60 millió márkát tett ki, amellyel a Stinnes-konzern fennálló kötelezettségeinek alig egyharmadát tudta teljesíteni.

Ez az állapot vitte aztán rá az ifjabb Stinnes a hadikölcsönvesztésre, melyen rajta vesztett és a börtönbe került.

ja meg, beszélgettünk erről a kérdéstről dr. Robu János interimárbizottsági elnökkel, aki a következőket mondotta:

— Mindig az a cél vezetett bennünket, hogy a közönség érdekeit tartsuk szem előtt és most is ebben a szellemben igyekszünk megoldani ezt a kérdést. A piac mostani elhelyezésében azonban egvelőre nem szándékszunk változtatásokat eszközölni. Azt akarjuk ugyanis, hogy ha ismét megváltoztatjuk az elhelyezést, ez aztán végleges és minden igényeket kielégítő legyen. Ép ezért a főorvosi és a mérnöki hivattal is tanulmányoztatjuk a dolgot, figyelembe vesszük a közben elhangzó kifogásokat és mindezek alapján tesszük majd meg az intézkedéseket. A végleges megoldást azonban már nem az interimár-bizottság fogja eszközölni, hanem a városi tanács. Eddig az időpontig tehát nem változtatunk a mostani helyzeten, mert az csak újabb konfuziókat eredményezne, ami többet ártana, mint használna az ügynek.

Izraelita imakönyvek az ünnepekre SANDOR FERENC-nél, megveházzal szemben.

— Kemal pasa is király lesz. Londonból jelentik: A Central News Angorából kapott tudósítása szerint, Kemal pasa rövidesen királlyá kiáltja ki magát. Kemal naponta százával kapja a leveleket, amelyekben a lakosság könyörög, hogy kiáltassa ki a királyságot. Állítólag Kemal a nép akarátának enged, amikor ezt a lépés megteszi.

H I R E K.

— A belglumi román konzul Aradon. Andreescu Titu belglumi román konzul ma Aradra érkezett és a Központiban szállt meg. Itt tartózkodása magánjellegű.

— Gorkij Maxim nagybeteg. Moszkvából jelentik: Maxim Gorkij, a világhírű orosz író, tüdőgyulladásban megbetegedett. Állapota válságos.

— Erőszakkal megellették egy leánykát, aki aztán a tiltott műtétbe belehalt. Cociuban Milka 17 éves varfuricei (halmágyacsuci) leány tegnap gyanus körülmények között elhalálozott. Az esetről jelentést tettek a csendőrségen, ahonnan egy járőr a körorvossal együtt kiszállt a helyszínre. A körorvos megállapította, hogy a szerencsétlen leány magzatelhajtás áldozata lett. A csendőrség nyomban bevezette a nyomozást és ekkor az a megdöbbentő tény került napvilágra, hogy a serdülő leány ellen egy Miclean Ion nevű legény erőszakot követett el. A leány el akarta kerülni szégyenét és egy barátja tanácsára tiltott műtétet hajtott végre önmagán, ami azonban halálát okozta. A merénylő legényt a csendőrség őrizetbe vette.

— Borzalmas vonatráadás Mexikóban. New-yorkból jelentik: Mexikói álarcos rablók Cnautta közelében, felszedték a vasúti síneket és a kisiklott gyorsvonat katonai őrségét egy szálíg lemészárolták. A vérengző rablók valamennyi utast ki-rabolták.

— Két érdekes operáció Aradon. Ma délelőtt nyugtalanító hírek terjedtek el Aradon arról, hogy egy ismert aradi uriaszony, Fenyő Jenőné állapota, akit méhenkívüli terhesség miatt beszállítottak a Therapia szanatóriumba és ott műtétet hajtottak rajta végre, válságosra fordult. Fenyőné hozzátartozói sürgőnöztek Budapestre a nagybeteg uriaszony fivérének, Salustinszky Imrénének, „Az Est” felelős szerkesztőjének, aki dr. Tóth professzorral, a híres nőgyógyással ma éjjel Aradra érkezett. A délután folyamán azonban Fenyőné állapota jobbra fordult, úgy, hogy az orvosok most már biznak felépülésében. — Ugyancsak ma délelőtt egy másik érdekes operáció történt a Therapia szanatóriumban. Ma délelőtt ugyanis Pogány Móricnak, a világhírű budapesti műépítésznek fia, Pogány Miklós, aki aradi rokonainál, Szabó Albert nagykereskedő családjánál van itt látogatóban, néhány napja, bélcsvarodást kapott, úgy, hogy be kellett szállítani a szanatóriumba. Pogány Miklóson műtétet hajtottak végre, amely jól sikerült, úgy, hogy a beteg a teljes gyógyulás útján van.

— Betörés egy aradi bodegába. Vakmerő betörés történt tegnap éjjel Aradon, az állomás közelében. A betörők felfeszítették az állomással szemben lévő, Adamovici Miklós tulajdonú képező bodegát, behatoltak a helyiségekbe és nagymennyiségű élelmiszert és egyéb holmit vittek el. A feljelentés alapján a rendőrség megindította a nyomozást.

— Meghalt egy Nobel-díjas fizikus. Berlinből jelentik: Wien Vilmos fizikus, aki már két ízben nyerte el a Nobel-díjat. Münchenben, hatvannégy éves korában meghalt.

— Halasztást szenved a Kaufmann-ügy befejezése. Az utolsó szót, mint ismeretes, Kaufmann Kamill városi gépüzemigazgató ügyében az interimár bizottság mondja ki. Eddig úgy látszott, hogy a döntés már kedden megtörténik ebben az ügyben, most azonban, mint értesülünk, alighanem néhány napi halasztást fog szenvedni az oly nagy port felvert Kaufmann-ügy végleges befejezése. A helyzet ugyanis az, hogy a vizsgálatot vezető Olariu István városi vezértitkár valószínűleg nem képes keddre feldolgozni a vizsgálati anyagot és így az ügyvel legjobb esetben csak a jövő hét végén foglalkozhat az interimár bizottság. Ugyanezért olvassák fel Kaufmannnak a vizsgálatot vezető Olariu ellen beadott kifogásait, amelyben szintén dönteni fog a bizottság.

A szovjet is aláírja a Kellogg-paktumot.

Litvinov érdekes jegyzéke a francia nagykövethoz.

Párisból jelentik: Litvinov orosz külügyl népbiztos értesítette Moszkva francia nagykövétét, hogy a szovjet hajlandó aláírni a Kellogg paktumot. A jegyzék, amelyet erre vonatkozólag a szovjet átadott a francia nagykövethoznek, kiemeli, hogy a szovjet már régebben felvetett hasonló gondolatot, amelyet sajnos csak kevés kormány tett magáévá.

Jön: A feketeruhás hölgy, vagy Nők, akikkel éjjel találkozunk.

— Kutba vetette magát egy csavargó. Jelenfették az ügyészségen, hogy Macea község határában lévő egyik kutban egy rongyokba öltözött idősebb férfi holttestét találták. Valószínű, hogy az ismeretlen kilétű csavargóformájú ember öngyilkosságot követett el.

**PAZAR KIALLITÁSÚ MODERN FILM
A feketeruhás hölgy.**

— Nyugdíj a férfiaknak az asszony után. Finnországban egy olyan nyugdíjtörvényt fogadtak el, mely nemcsak a közalkalmazott férfi özvegyének biztosít nyugdíjat, hanem fordítva, a közalkalmazott nő hátramaradt férjének is. A finn asszonyok tehát nemcsak életükben támogatják az urukat saját keresetükkel, hanem holtuk után is gondoskodnak róluk. Ott aztán igazán érdemes megnősülni!

Okvetlen nézze meg: A feketeruhás hölgy, vagy „Nők, akikkel éjjel találkozunk” című filmet

— A Hawai trió nagy sikere az Ujságíróklubban. Ma este mutatkozott be Aradon az Ujságíróklubban a világhírű Hawai-trió. A különleges attrakciót nagy érdeklődő közönség nézte és hallgatta végig, amely kitűnően szórakozott. A Hawai trió mindenben igazolta a róla elterjedt jó híreket és pompás ének-, zene- és táncszámokkal szórakoztatta a klub válogatott, előkelő közönségét. Kétségtelen, hogy a trió máris csatát nyert és az összegyűlt vendégsereg minden számukat hatalmas tapsviharral jutalmazta.

**A MAROSPARTI ÉS APOLLOBAN LÁTHATÓ
A feketeruhás hölgy.**

— Az aradi órák és ékszerészek közgyűlése. Szerdán este 8 órakor tartja meg az Iparos Otthonban az arad órák, aranyműves és ékszerész szindikátus évi rendes közgyűlést, amelynek keretében új elnököt is választanak, mivel az eddigi elnök, Striegl József tisztségéről lemondott. A közgyűlés egyetemesen teljesen újból választja meg a tisztikart is.

— A villám agyonsújtott egy pásztorfiút. Tragikus gyermekszerencsétlenség történt tegnapelőtt éjjel a radnai hegyek között. Pelica Pál zdravanesti-i 12 éves pásztorfiú a hirtelen kitört vihar elől egy fa alá menekült, amelybe villám csapott be. A szerencsétlen gyermek szénégett holttestét ma reggel találták meg.

— Halálozás. Özv. Réder Jakabné elhunyt. Temetése ma délután 4 órakor lesz a Str. Cuza Voda 16. sz. házból.

— Betörők, akik biztosítják magukat tettenérés ellen. Eddig csak a közönség biztosíthatta magát — betörés ellen, az amerikai feleményesség azonban az érdem, hogy most már a betörők is biztosíthatják magukat a tettenérés és jogi következményei ellen. Csikágóban a német rendőrség egy titkos, teljesen a biztosítótársaságok mintájára szervezett és berendezett társaságot leplezett le, mely a hozzá bizalommal forduló betörőbajtársukat tetszés szerinti összeg erejéig biztosította: A gyakorlatban ez így festett: Ha a biztosítottak közül valaki „bebukott”, a rendőrség kezére került, a biztosító cég igazgatósága rögtön pénzt utalt ki részére, saját élelmezésére, azonkívül egy ügyes ügyvédet rendelt ki. Azután a családfő fogvatartása alatt rendszeres segélyben részesültek hozzátartozói, vagy a biztosított szabadulásakor egy nagyobb összeget kapott. A biztosítás elengedhetetlen feltétele volt, hogy a biztosítást kérő iparszerű tolvaj legyen. Dilettánsok nem részesültek biztosításban.

**Vasárnap és hétfőn
este 11 órai kezdettel**

— Elsősztályon akart utazni a krokodil. Milanoból jelentik: A bresciai vasútállomásra a napokban befutott egy vándor állatsereglet vonata. A pályaudvar közönsége nem sok ügyet vetett a lezárt teherkocsikra. Egyszerre azonban nagy riadalom támadt a perronon. A járókelők között hirtelen feltűnt egy hatalmas krokodil, amely szép lassan, nyugodtan sétálgatott a perronon. Az emberek pánikszerűen menekültek, a kijáratoknál taposták egymást, minden pillanatban asszonyok és gyermekek ájultak el. A krokodilt mindez nem zavarta. Hirtelen megállt egy elsősztályú kocsi előtt, amelynek nyitva volt az ajtaja. Egy darabig nézte a nyitott ajtót, aztán lassan megindult és bemászott az elsősztályú kocsiába. Itt azután az állatsereglet emberei megfogták és visszavitték a helyére: a tehervagonba.

Nagy „Művész-estély”

— A repülő baleset gyógyszer a sükettség ellen. Mrs. Jennie Follie hetvenéves losangelesi gazdag özvegyasszony, aki már harminc év óta süket, orvosával együtt repülőkirándulásra indult. Mikor kétezeröttszáz méter magasságban voltak, a repülőgép egyszerre csak zuhanni kezdett. Már csaknem bekövetkezett a katasztrófa, de a pilóta az utolsó pillanatban megállította a gépet a zuhanásában és siklórepüléssel sikerült leszállania. A rettenetes zuhanásnak egy eredménye volt: az öregasszony visszanyerte hallását. A mezőn, ahol leszálltak, birkák legeltek és néhány pásztorfiú trombitákkal és dobokkal szórakozott. Ugy-e ez jazz-band? — kérdezte boldog mosollyal az öregasszony. — Évek óta olvastam már a jazz-ról, de még eddig nem hallottam.

A Marosparti Mozivendéglőben,

— kedvezőtlen idő esetén —
a „VADASZKÜRT” kávéházban.

— Az Alkalmazottak Temetkezési Egvesülete tudatja az érdeklődőkkel, hogy az alakulóban levő új temetkezési csoport nemsokára véglegesen megalakul. Tekintettel arra, hogy jelenleg korkülönbség és orvosi vizsgálat nélkül lehet beiratkozni, ajánlatos minél hamarabb jelentkezni pénzbeszédőnkél vagy a hivatalos helyiségünkben. Hivatalos órák minden nap délután 5—7-ig: Str. Consistoriului 20. (Batthyány-u.)

SZINRE KERÜL;

Özv. Varga Abrisné

egyfelnázó

a Budapesti Nemzeti Színház

ságer oassa darabja.

— Dr. Pécsi bőrgyógyász-urologus esti rendelését szept. 1-től 7—8-ig tartja meg (Minnorita-palota.)

— Földes László szabadságáról hazaérkezett, fogászati rendelését újból megkezdte. Uj Neuman-ház, földszint.

„Felicia”

megnyílik szeptember 1-én
eredeti párisi és bécsi modellekkel.
Hölgybúsneg nb. pártfogását kéri:
Lassner Margit, Str. Eminescu (Deák F.u.) 24

— Orvosi hír. Dr. Moldovan János kórházi igazgató, sebészorvos rendel. Piața Mihailu Viteazul 6. (Ferenc-tér) 2—4 óra közt.

— Dr. Haber szülész-nőorvos Str. Corvin Matei 1. szám alá (Szabadság-tér és Hunyadi-ucca sarok) helyezte rendelését. Rendel. délelőtt 10—11, délután 3—5-ig.

— Orvosi hír. Dr. Schatzmann Irén orvosi rendelőjét Str. Metiamu (Forrai-ucca) 14. szám alatt megnyitotta.

— Frida D'Moudjalled vizsgázott fogász-nő hazaérkezett és rendelését megkezdte.

— H. Sziklay Gizi táncitanárnő (Str. Cercetasilor, volt Szt. Pál-ucca 7.) tánciskoláját szeptember 2-án haladók és 3-án, hétfőn kezdők részére megkezdte. Bővebb felvilágosítás és beiratkozás ugyanott.

— Thèmes városi tanciskolájában kezdőknek szept. 6-án kolon kezdődik.

— Sámson Jakab uri szabó (uj Neumanház) őszi szövetkülönlegességei beérkeztek.

— Müttermüller József zongoratanár Piata Avram Iancu 21. tanít zongorát, gordonkát, esetleg hegedűt is.

— Izr. Imakönyvek: Makzór, Mirjam Kerpelnél.

— Dr. Ungár Imre hegedű- és brácsatanítását megkezdte. Délelőtt: Bohus-palota, délután: Bucur (Eötvös) ucca 19. Bejárat Erzsébet-körút.

— Az Ostende kávéház. Budapest legújabb meglepetése. Nem is olyan régen e hasábkon számoltunk be arról, hogy Grosz Ödön a budapesti Ostende kávéház tulajdonosa mily szenzációs meglepetéssel szolgált akkor, amikor Budapesten a Központi Szállodát átvette és azt világvárosi szállóvá átépítve és újonnan berendezve behelyezte a kontinens legnevesebb szállodái sorába. A szálloda megnyitása után Grosz Ödön azonnal hozzáfogott az Ostende kávéház világvárosi ragyogású és amerikai méretű kibővítéséhez. Budapest és Európa, lehet mondani legnagyobb és legpazarabb rendezési kávéháza elkészült, hol minden délután 5-7 óráig Abrányi Emil a m. kir. Operaház ny. ig. karnagyja 30 tagú szimfonikus zenekarával hangversenyt, Esténként a rádióközvetítés által eddig is országos hírességet szerzett Vörös Feri és felemlélt létszámú zenekari sz. rakoztatja a közönséget, 11-től 12-ig Cselényi József, a Nemzeti Színház tagja magyar dalokat ad elő.

— Akiknek a szívműködése gyenge, erőlködés nélkül úgy érhetnek el könnyű székelést, ha naponta reggel éhgyomorral megisznak egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet. — Szívszakorvosok megállapították, hogy a Ferenc József viz súlyos billentvűhibáknál is enyhén, biztosan és mindig kellemesen hat. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

* Zola művel. Lapunk minaptól számában bizonyára feltűnést keltett az a hírdetés, hogy a világhírű francia regényíró, Zola Emil művel ingyen kerülnek a nagyközönség kezébe, ami nemcsak a magyar könyvpiacra, de az egész világra a szenzáció erejével hatott. Aki legyen, a hírdetésben megjelölt módon akar Zola műveit jutni, vágyja ki a lapunkban megjelent szelvényt és küldje be Zola műveinek kiadójához, a Gutenberg-vállalatnak (Budapest, IV., Váci-ucca 17), ahol a 32 kötetre tervezett első ciklus nemsokára megkezdte diadalmas útját a nagyközönséghez.

Szegfű Klári francia oktatását megkezdte. A párisi egyetemen (sorbonn) nyert legújabb módszer szerint tanít. A legszebb párisi kriptét sajátíthatják el növendékei az erre a célra magával hozott gramofon segítségével, amivel külföldön már nagy eredményeket értek el.

S Z E G F Ű, volt Fábian és Révay-ucca sarok.

— **RÁDIÓ-MŰSOR.** Vasárnap, szeptember 2. Wien—Graz: (Romániai Idő.) 17. Hangverseny. Berlin: 21. Zenekari hangverseny. Boroszló: 23.30. Táncczene. Frankfurt a. M.: 21.30. Szórakoztató zene. Leipzig: 23.30. Táncczene. Milano: 21.50. Operaelőadás. München: 21. Operettelőadás. Nápoly: 21.15. Zenekari hangverseny. Pozsony: 23.30. Hangverseny. Prága: 23. Hangverseny. Róma: 22. Szimfonikus hangverseny. Zágráb: 21. Operaelőadás. Budapest: 10. Hírek, kozmetika. 13.15. Kamarazene. 18.15. Szimfonikus hangverseny. 22. Katonazene. 23.20. Cigányzene.

Hétfő, szeptember 3. Wien—Graz: 21.05. Aria-est. Berlin: 18. Hangverseny. Boroszló: 21.30. Szimfonikus hangverseny. Frankfurt a. M.: 21.30. Kamarazene. Leipzig: 23.30. Táncczene. Milano: 21.50. Operettelőadás. München: 20.30. Kamarazene. Nápoly: 21.50. Operaelőadás. Pozsony: 20. Szlovák zene. Prága: 13. Gramofonzene. Róma: 22. Könnyű zene. Budapest: 10.30., 13. és 16. Hírek, közgazdaság. 18.30. Hangverseny. 21.45. Könnyű zene. 23. Hangverseny.

Az Anschluss háborút jelentene.

A csatlakozás végrehajtása esetén Francia-, Cseh- és Lengyelország fegyveresen lép közbe.

Londonból jelentik: A Daily Telegraph diplomáciai munkatársa cikket ír arról, hogy Marx, volt német kancellár határozottan kijelentette, hogy Németország sohasem mond le Ausztriával való egyesüléséről. A nyilatkozat különösen a francia politikai körökben élénk feltűnést keltett. Olyan kijelentések

hangzottak el, hogy ha Berlinben, illetve Bécsben komolyan megkísérelték a csatlakozás végrehajtását, úgy Franciaország, Csehország és Lengyelország részéről elkerülhetetlen a háborús beavatkozás. Ez a háború az amerikai felfogásnak megfelelően védelmi háború lenne.

Amerikában százezrek élnek rablásból.

Az amerikai rablószervezetek és szindikátusok évente 30 milliárd lej értéket tulajdonítanak el. Hogyan védekeznek a kereskedők és a pénzemberek? — A szegyénteljes jogszolgáltatás segíti elő a banditizmus kifejlődését Amerikában.

(New York, szeptember 1.) Az Egyesült-Államok Illionis államának egyik legfelsőbb bírója, Marcus Kanawagh egy nemrég megjelent és nagy feltűnést keltő könyvében megállapítja, hogy a nagy amerikai köztársaságban körülbelül 350 ezer ember él magántulajdon elleni merényletekből: rablásból, lopásból és sikkasztásból.

Amerika, a rekordok földje, ezen a téren is vezet. De nemcsak a gonosztevők száma, hanem munkájuk tökéletessége is olyan magasra emelkedett, amivel Európa távolról sem veheti fel a versenyt. Csak az a tökéletesség magyarázhatja meg, hogy a gonosztevők évi költségvetésükkel az Egyesült-Államok statisztikai hivatala 200 millió dollár, több, mint 90 millió lejre becsüli.

Megadalmazták részvényrablás.

A legaprólékosabb rendszerességgel kidolgozott rablások közé az utóbbi tíz évben a részvényrablások tartoztak. Ezt a specialitást az Egyesült-Államok gonosztevői valósággal nagyszeműre fejlesztették ki. Különösen azóta folyik nagyban a részvényrablás, mióta a háború utolsó évében az Egyesült-Államok nagy hadikölcsönét, az ugynevezett Liberty Bonds-t bocsátotta ki nagy mennyiségben.

A részvényrablók organizációja csakhamar kihasználta azt, hogy ilyen részvényeket gyakran és nagymennyiségben szállítanak át egyik bankból a másikba és sikeres rablótámadásokat rendezett az értékszállító bankszolgák ellen. Ezt a primitív módszert azonban csakhamar egy tökéletesebb módszerrel cserélte föl. Megvesztegette a bankszolgákat, a kik előre figyelmeztették a rablókat, hogy hol lehet őket a legkényelmesebben megtámadni. Később a rablók szövetkezete maga állított föl Newyorkban egy kitűnően megszervezett magánhivatalnok-közvetítő irodát, amely munkája nagy részét becsületesen végezte el, de a fontos pontokra nagy bankoknál a saját emberrel állította. Ugyanakkor egy ugynevezett „vertikális” szervezetet is állított föl az elrabolt részvények értékesítésére a tőzsdén és bankokban, ahol csak bejegyzett üzletemberekkel vásárolnak papirokat. A banda tehát gondoskodott róla, hogy bejegyzett üzletembereket is szolgálatába tudjon állítani.

Az „Idillikus” Chicago.

Az amerikai banditizmus főfészke, ezt ma az Egyesült-Államokban mindenki tudja: Chicago. Newyork csak a negyedik helyen jön Sanfrancisco és St. Louis után. Chicagóban a bankrablások már olyan arányokat vettek föl, hogy a nagy kereskedőváros bankárai több ezer dollár díjakat tűztek ki minden bandita

fejére. Törvényes tilalmakkal nem törődve, minden bandita megöléséért 2500 dollárt fizetnek, amíg az élve megfogott banditákért csak 1000 dollárt adnak.

*Az árdifferencia oka az, hogy az élő bandita bizonyos idő múlva újra megkezdheti munkáját, sőt a chicagói viszonyok között, néha anélkül folytathatja azt, hogy bármilyen büntetésnek tenné ki magát. A nagy amerikai város banditavezérei ugyanis gyakran olyan szolgálatokat tesznek vezetőpolitikusként, amiket ezek a büntetés megakadályozásával hálálnak meg. Némelyik banditavezérnek ugyanis több ezer választó áll szolgálatára, kik olyan felelősséggel szavaznak szükség esetén a nekik előirt jelöltre, amilyen felelősséget egyetlen politikai organizáció sem tud felmutatni.

Híres rablók.

Kanawagh bíró könyvének érdekes részét képezi az, amelyik a híres amerikai rablókról számol be. Ezek között mindenestre megemlékszik George Leonidas Lesli, aki kitűnő eredménnyel végezte a jogi egyetemet. Cin cínatiban jogi doktorátust nyert és mint ügyvéd is nagyon jó hírnévnek örvendett. Ugyanakkor azonban Newyork egyik leghíresebb rablóbandájának az élén állott. Szakértelmét gonosztevő körökben rendkívül becsülték. — Egy ízben Sanfranciscoba hívták meg, hogy egy nagy bank kirablásának terveit egy ottani rablószindikátus számára előkészítse.

Lesli a meghívásnak eleget is tett s a tervek elkészítéséért huszezer dollár tiszteletdíjat számított föl, amit azonnal, minden vita nélkül, ki is fizettek neki.

A banditagarázdálkodás az Egyesült-Államok egyes városaiban ma már annyira elfajult, hogy valóságos polgárháború arányait veszti föl. Chicagóban és Sanfranciscóban például egyáltalán nem ritka eset, hogy fényes nappal, a legforgalmasabb utvonalakon támadják meg az embert és páratlan vakmerőséggel és ügyességgel a nagy tömeg szemeláttára rabolják ki. Ezt a rablási módszert hold-ups-nak nevezik és ma már a két nagy amerikai városban a kárvalottakon kívül senkinek utközik meg különösen rajta. — Természetesen úgy jogászok, mint vezető politikuskok között sokat foglalkoznak azzal, hogy hogyan lehetne a már hallatlan arányokat felvevő amerikai rablógarázdálkodásnak véget vetni. A kérdés körül egész irodalom fejlődött ki, amely egyhangúan az amerikai jogszolgáltatás hiányában látja a bajokat. — Ez a jogszolgáltatás ugyanis ezer módot ad rá, hogy a gonosztevők kibújjanak tetteik következményei alól.

Tafft volt elnök és C. G. Hughes, az Egyesült-Államok volt külügyminisztere és legfelsőbb bírója, könyveikben az amerikai büntetőjog alkalmazási módszereit nemzeti szégyennek nevezik. Az amerikai nép sportszellemű — mondja Tafft — különben is tapsol, valahányszor egy-egy gonosztevőnek sikerül ravaszágával a neki járó büntetés alól elmene-külni. A jogszolgáltatás azonban teljesen értéktelenné válik, ha kijátszására a gonosztevők a nagyközönség tapsai között sportszerűen versenyezhetnek.

GYERMEKKOCSIK

legelőcsőben. Javítások, fodétkészítés, gumizás, szikellészek, lakozás stb. **Gyermekköcsküzem** Sz. Róza Fer. utca No. 38.

HIRDETÉS. Patkány, egérrítő, „RATINOL” mezei egérrítő.

Biztos hatóerővel, gyorsan és hatékonyan. Más állatokra és emberre ártalmatlan. Napról napra állandóan friss állapotban, ugyanvétel szállítjuk. **Ratinal Laboratorium** Vezérkép viselője Arad, Str. Grig. Alexandrescu 47

Kun Béla a Nemzeti Kaszinó főztjéből eszik.

A diktátor dejeunerje a miniszterelnökségi palotában. — „Minek ide eszojg?” — Részlet Herczeg Géza most megjelent „Béla Kun, eine historische Grimasse” című könyvéből.

... A titkárságon ott álltak az öreg miniszterelnökség hivatalnokai aktadarabokkal aká-iráshoz szükséges mappákkal, zsakettben, melynek a mellényszegélyén fehér csik látszott ki, ezek a jórészt elegáns, csöndes csavarai az állami gépezetnek. Hangtalanul és zajtalanul, engedelmesen.

— Éhes vagyok — bögte el magát hirtelen Kun Béla. — Adjanak enni, tegnap se ettünk, ha jól emlékszem, a fogházban ettünk utóljára s ma már déli egy óra van!

Társai, a többiek szintén éhesek voltak. Az „éhség” szó és alatta az evés értelme megnagyították az étvég fogalmát, ez lett a szituáció ura. Mintha ettől függne a világ sorsa. Ők most csak enni akartak, sokat és bőségesen. A vágyat a hatalom után s az éhséget arra, hogy miniszterelnökségi pozíciókat nyeljenek le, egy percre legyőzte az igazi éhség. Enni akartak.

— Van itt a közelben egy korcsma? — kérdezte Kun Béla s egy udvarias hivatalnokhoz fordult. Ahogy így szembeálltak, a hivatalnok úgy nézett ki, mint egy nagy hatalom miniszterelnöke. Kun Béla pedig egy koldus, vagy inkább mint egy kolportőr, mert ez a szegény újságboldond most is lapokat tartott a kezében azokat, amik éppen utóljára jelentek meg.

— Nincs korcsma a közelben! — felelte a tisztviselő — de ha volna se ajánlanám! — Ez a miniszterelnökségi ember naivul még nem látszott tisztában lenni a helyzettel. Kun Béla ugyanis gulyást akart enni s ezt kaphatnak volna a Várban is.

— A miniszterelnökségi dejeunereket rendszeren a Nemzeti Kaszinóból hozatjuk! — folytatta a naiv miniszteriumi hivatalnok. Grotteszkül hangzott, hogy a kommunista forradalmár a magyar mágusok klubjából hozason falatokat. A hivatalnok azonban csak titkoslag lévedett, mert Kun Béla igen helyeselte az ideát.

— Menjen egy autó sürgősen a Nemzeti Kaszinóba és hozzon ételt. Hányan is vagyunk itt?

Egyik, akinek olyan arca volt, mint egy fegyencnek, felugrott:

— Parancsol, elvtárs! A népbiztosok számát óhajtja, vagy a helyetteseket.

— Az mindegy, — felelte Kun Béla — vigye el az ördög, hogy valóságos, vagy helyetes népbiztosokról van szó, a kérdés, hogy hányan vagyunk s a fő, hogy elég legyen az étel.

És megszámozták. Egyik felugrott egy selyemszékre s megszámolta a fejeket. Rangra való tekintet nélkül. Kiderült hogy negyvenketten vannak.

Ebből az alkalomból tünt fel Szamuely Tibor, a diktátor jobbkeze, aki sápadt volt s szemében egy örültnek a beképzeltsége látszott.

— Ne olvassunk annyit ide-oda. Hozzon el mindent, amit ott talál, ne tárgyaljon, ne fizessen, a fő, hogy jó és elég legyen!

Kun Béla beleegyezően bólintott. Hivatalnokok és szolgák továbbadták a parancsot. Már kurblyták is az autókat, félórát se tartott, nagy edényekben remek dolgokat hoztak.

Ez egy történelmi Hors d'oeuvre volt, egy groteszk dejeuner, a bolsevista forradalmároknak ez az improvizált bankettje. Véres rostbeef-jégbehűtött sonka, aszpicba ázott hideg sülték, halsaláta, hussaláta, csupa izletes dolog, aszpicok és szószok, felér és vörös borok, sütemények és torták. A küldönc szó szerint vette a parancsot, mindent elhozott.

— Istenem! — mondta az előkelő pincér, aki az ételeket a kaszinóból elkísérte — evőeszközöket elfelejtettünk hozni!

— Ez legyen a legnagyobb gondunk! — kiáltott fel az új uralom egy fiatal síhederje — minek eszeig? — és piszkos kezével bele-nyúlt az aszpicba, egy másik a salátát fogta meg s egy harmadik a sonkacsontot kapta ki

a fából, ide-oda kapkodtak, éhesek és vadak voltak, egymás elöl kapkodták a falatokat.

Kun Béla nem evett, hanem zabált. Bal-kezeben három sósstanglit szorongatott, jobb-kezeben a piszkos ujjak ragadozószzerűen fogták a sonkát s a rostbeefet, egyszer a stangliba harapott s utána a húsból kapott egy-egy részletet. Közben diskurált, a szája ragyogott a zsirtól. A sarokban újságírók álltak, köztük egy, aki találkozott vele az újságírók klubjában.

Ez a klub reménytelen álma maradt Kun Bélának. Néhány nappal a leartóztatás előtt, lehetett februárban Kun Béla, aki éjjel nem szeretett aludni, felment a klubba. Onnan ki-

dobták, egyszerűen kidobták, mint aki nem odavakó. Ez a kis incidens nagyon fájthatott Kun Bélának, mert most, hogy diktátor lett s a Nemzeti Kaszinóból evett, ezen az első dejeuner-n meglátva az újságírókat, akiknek a klubjából kidobták őt, így szólt egyikhez: — Na, mit szől most X ur...? s itt megnevezte az újságírókat, aki kidobta őt.

Nevén nevezte azt, aki kidobta őt, látszott, hogy azt szeretné kérdezni, „mit szől a sikertől?” S tovább zabált. Jó étvágya volt.

— Mondja csak elvtárs, — folytatta — volt tegnap az Ottlön Körben?

Kettéharapott egy nagy darab rostbeefet, de a hús kissé kemény volt, mire az ujjával is segíteni kellett, később pedig a kisujjával belenyúlt a fogak közé és látul késsel is dolgozni kezdett, míg végre átharapta a rostbeefet. Majdnem nyers volt a hús és szájszögletén vér szivárgott lefelé.

SPORT.

A Luppu-Dörner-pár megnyerte Jugoszlávia férripáros-bajnokságát.

A kiváló aradi teniszesezők nagy sikere Zágrábban.

(Arad, szeptember 1.) Ma délután érkeztek haza Arad európai hírnevű teniszesezői, dr. Luppu György és Dörner László Zágrábból, ahol résztvettek a jugoszláv bajnokságokért folyó küzdelmekben. Az aradi Hellas hírneves játékosainak zágrábi szereplése teljes sikerrel járt, amennyiben a Luppu-Dörner pár megnyerte Jugoszlávia férripáros-bajnokságát. Dr. Luppu és Dörner, mint azt megirtuk, előzőleg szép sikerrel vettek részt a semmeringi, marienbadi, pörtschachi versenyeken, majd leutaztak Zágrába, ahol a jugoszláv bajnokságban indultak.

A férfi egyesben dr. Luppu sorsolási szabálytalanság miatt, tiltakozása jeléül visszalépett és így Románia színeiben csak Dörner küzdött, aki be is jutott a döntőbe, a bécsi Wintersteinnal együtt. A bajnokságot izgalmas játék után Winterstein nyerte meg 5:7, 6:0, 6:1, 8:6 arányban. A férripárosban azonban a Luppu-Dörner pár kitünően szerepelve, megnyerte Jugoszlávia bajnokságát. A döntőben ellenfeleik a Winterstein-Albrecht osztrák pár

volt, akiket 6:2, 6:1, 8:6 arányban győzték le. A női egyesét a berlini Neppachné, a vegyes párost pedig a Neppachné-Albrecht pár nyerte meg.

Dr. Luppu, amint értesülünk, csak keddig marad Aradon. Kedden Budapestre utazik, ahol résztvesz a magyar bajnokságért folyó küzdelmekben. Budapestre Tatrafiúredre megy dr. Luppu, majd később résztvesz egy cseh városban rendezendő cseh-román teniszmerkőzésen. A szezon Meranban fejezi be Luppu, ahol résztvesz a nagy nemzetközi teniszversenyen.

O A Rapid kiverte a Hungáriát a közép-európai kupából. Rapid-Hungária 1:0 (0:0). Bécsből jelentik: Rekordszámú közönség előtt jászották le a Hohe Warte-pályán a Hungária-Rapid döntő meccsét, melyet a fanatikus bécsi közönségtől támogatott Rapid erőszakos küzdelem után nyert meg a második félidőben rugott gójjával. A Hungária ezzel a vereséggel kiesett a további küzdelmekből.

Közgazdaság.

Zürichben 3.16.50, Párisban 15.55

lei.

Helyi valutaárak. (Szeptember hó 1.)
Külföldiek: Berlin 39.45, Newyork 165, London 803.25, Páris 6.48, Milánó 86.60, Prága 4.90.50, Budapest 28.85, Zágráb 2.91, Bécs 23.33, Zürich 31.85. — Áru: Márka 39, dollár 164, francia frank 6.66.40, angol font 800, cseh korona 5, olasz lira 8.88.60, pengő 29.28.80, dinár 2.92, osztrák schilling 23.50, svájci frank 31.50. — Pénz: Márka 38.50, dollár 163.50, angol font 795, francia frank 6.40, olasz lira 8.60, cseh korona 4.90, pengő 28.50, dinár 2.85, osztrák schilling 23.30, svájci frank 30.50. — Irányzat: tartott.

Zürichi tőzsdenyitás. (Szeptember hó 1.)
Berlin 123.72.50, Amsterdam 208.20, Newyork 519.30, London 2520.12.50, Páris 20.27.50, Milánó 27.20, Prága 15.39, Budapest 90.56.50, Belgrád 9.13, Bucuresti 3.16.50, Varsó 58.20, Bécs 73.20.

Zürichi tőzsdezárlat. (Szeptember hó 1.)
Berlin 123.73, Amsterdam 208.20, Newyork 519.30, London 2520.12.50, Páris 20.27.50, Milánó 27.20.50, Prága 15.39, Budapest 90.56.50, Belgrád 9.13, Bucuresti 3.16.50, Varsó 58.20, Bécs 73.20.

Bucuresti-i tőzsdezárlat. (Szeptember hó 1.)
Devizák: Páris 6.45, Berlin 39.42, London 801, Newyork 164.70, Milánó 8.64, Zürich 31.80, Prága 4.89.50, Bécs 23.32, Budapest 28.65, Varsó —. — Valuták: Napoleon 640, márka 39.40, léva 1.22, török lira 0.84, angol font 798, francia frank 6.51, svájci frank 38.10, lira 8.73, drachma 2.12, dinár 2.90, dollár 163.50, lengyel zloty 18.50, osztrák schilling 23.45, pengő 29, cseh korona 4.90.

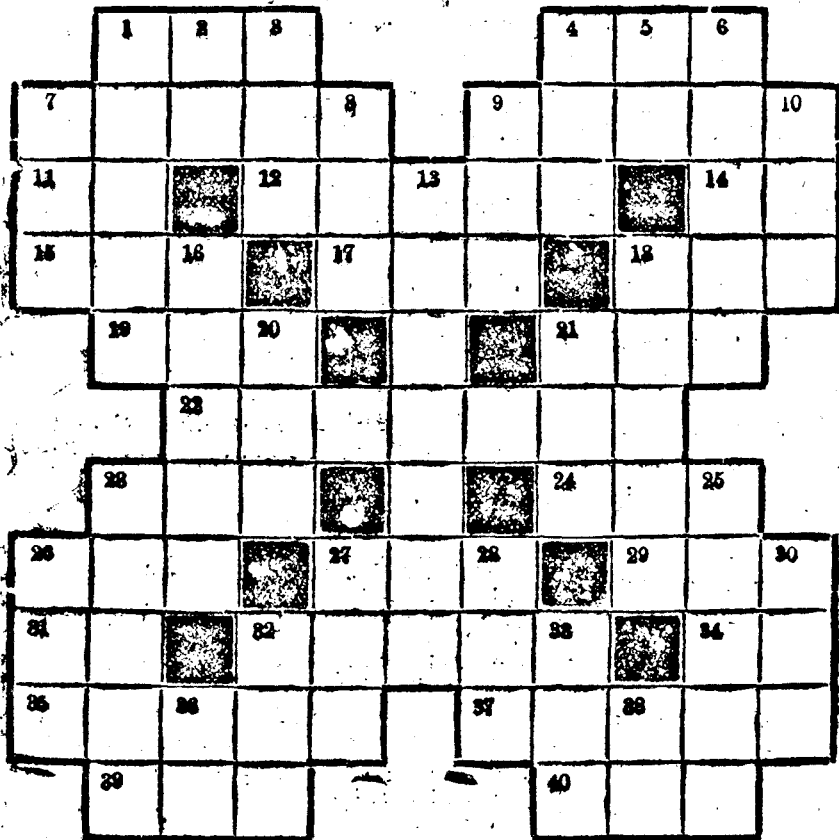
= Az aradi kereskedelmi és iparkamara tudomására hozza a kerületbeli gyárosoknak s exportöröknek, hogy az esetben, ha a Román Hajózási Vállalat (SMR) után szállítanak, a szállításra vonatkozó felvilágosításokért közvetlen ezen vállalathoz forduljanak.

= Tizenkétmillió csőd a Regátban. Az orhei törvényszék ma elrendelte a csődöt az országosan ismert Diesel-féle műmalom ellen. Mint ismeretes, a Diesel-cég szoros összeköttetésben állott a giurgiui műmalommal, amely cég legutóbb nagyobbszabású adócsalás és a társaság tagjainak különféle visszaélései következtében hallatott magáról. A műmalom nemrégiben csődbe is került és így magával rántotta a Diesel-céget is, amelynek 12 millió passzívával szemben mindössze négy millió aktívája van. Több hitelező bűnvádi feljelentést is tett a részvénytársaság ellen és ennek következtében hamis bukás címén is megindították az eljárást a Diesel-cég ellen.

= Aradi ingatlanok eladása. Erdel János és neje eladtak a Str. Ivrianu-ban egy 75 öles telket 7.500 lejért Szabó István és nejének. — Brudermann Jakab Izsák eladta a Str. Blanduzel 6. számú házat 420.00 lejért Marcovici Mihály és nejének. — Hajas András és neje eladtak a Markó-dűlőben 5 holdnyi szántót 140.000 lejért Lénárt Jánosnak. — Özv. Petrovits Mihályné eladott a Str. Veche-ben három üres telket 748, 128 és 127 négyzetöldnyli területtel összesen 110.000 lejért Fábri János és nejének; egy 128 öles telket 45.000 lejért Matja György és nejének, egy 128 öles telket 50.000 lejért Fábri Márkus és nejének és egy 124 öles telket 36.000 lejért Basan Viktor és nejének. — Patriakov Józsefné eladta a Str. Oltuz régi 29. sz. házat 85.000 lejért Bild Péter és nejének. — Macsán Nicolae és neje eladtak a Str. Rahovei-ben egy 210 öles üres telket 20.000 lejért Iliszte Ávrám és nejének.

Oszi szükségletét „RECORD” Arad legolcsóbb divatáruházában, Str. Eminescu 15. (Deák F.-u) szerezzé be!
Egyarába-kelmék fiúk és leánykák részére, férfi és női karkelmék, diva-fűzők, solymok, zefírek, vásznak stb. meglepően olcsó árakon! Paplanműhely! Keresse fel áruházunkat vételkötelezettség nélkül!

Keresztrejtvény.

Vízszintes sorok: 1. Fénytelen kőfőző. 4. Napszak. 7. Cipő is van. 9. Fősvény. 11. Ranzitübonséget jelző szócska. 12. Hüllőnemű állat. 14. Csodálkozó szócska. 15. Vízben él. 17. Edény. 18. Tisztító műveletet végez. 19. Csirkébetegség. 21. Méhész lakóhelye. 22. Sok ember teszi alvás közben. 23. Ruhát. 24. Omladék. 26. Igekövető. 27. Vidék. 29. Mozsáni hazsmáják. 31. Világok mozogtak benne. 32. Buda egyik most erősebben fejlődő részének a neve. 34. Védész teszi. 35. Férfinév. 37. Nem megy tovább. 39. Szűró szerzője. 40. Vízi emelő.
Függőleges sorok: 1. Egés után marad vissza. 2. Nővétele a felháttal. 3. Fincos hat. 4. Galambház. 5.

Favágó. 6. Férfinév. 7. Ársat waikódó. 8. Vízet mernek belőle. 9. Az épület fontos része. 10. Nyílás, hasadék. 13. Gondos apák nem szívesen adták ilyen emberhez a leányukat. 16. Ige is, ősmagyar vezér is. 18. Szor galmas, de nehéz felfogása diák teszi. 20. Rag is, ige is. 21. Sok év összesége. 23. Víz kell hozzá, hogy ezt tehessen valaki. 25. Vidáman szórakozik. 26. Télen teszi az ember, ha van mivel. 27. Kopasz. 28. Gyümölcsizlé. 30. Fordítva állat hulla. 32. Könnyben, újságban sok van. 33. Nem szép tulajdonság. 36. Nem sajt. 38. Rag.

Az Aradi Közlöny múlt heti keresztrejtvényének helyes megfejtése a következő: Vízszintes sorok: 1. Paracetsomádár. 12. Ptilópia. 13. Rucza. 15. B. S. E. 16. Garam. 18. Sa. 19. Ki. 20. Ra. 22. Go. 23. Stab. 25. El. 26. Ab. 27. Ezek. 29. Ke. 30. Li. 32. Ac. 34. Ro. 35. Arnea. 38. Ász. 40. Sipit. 43. Hungária körut. 44. Henye. 45. Ugy. 46. Pedzi. 48. Ul. 499. R. T. 51. Bp. 52. Es. 53. Star. 56. H. 58. Kö. 59. Amsa. 61. Nr. 62. Zé. 63. Ir. 64. La. 65. Vidra. 67. Lón. 69. Járók. 70. Laurána. 72. Ke-

resztelő János. Függőleges sorok: 1. Piroška. 2. Rácsa. 3. Dea. 4. It. 5. Cibá. 6. S. O. S. 7. Opera. 8. Mi. 9. Mag. 10. Dorog. 11. Rcmokat. 14. Zde. 17. Age. 19. Kel. 21. Aba. 24. Terhelt. 28. Eritrea. 30. Lager. 31. Csiga. 33. Csöpp. 36. Nun. 37. Eny. 38. Arn. 39. Zay. 41. Ire. 42. Pud. 44. Husevók. 47. Iszakos. 50. Tiz. 51. Rör. 54. Andor. 55. Rrr. 57. Félut. 58. Kinál. 59. Alá. 60. Merán. 68. Als. 68. Ore. 69. Jaj. 71. Az. 72. Nő.

Hat vadállat

egy kisleány ellen.

Temesváron hat brutális merénylő elrabolt egy 11 éves gyereket és erőszakot követett el ellene.

(Temesvár, szeptember 1.) A temesvári rendőrséghez ismét feljelentés érkezett egy gyermekleány ellen elkövetett bestiális merényletről. A feljelentést egy munkásember tette, aki elmondta, hogy tizenegy éves kisleánya néhány nap előtt estefelé az uccán játszadozott gyárvárosi lakása előtt, amikor egy autótaksin hat férfi hajtott arra. A gyermeket megszóították és azt kérdezték tőle, hogy nem volna-e kedve velük autózni. Cukorkát és csokoládét is kértek neki, mire a kisleány beszállt az autóba. Egy darabig a városban autóztak vele, azután kivitték a mezőre és ott egymásután mind a hatan erkölcstelen merényletet követtek el ellene. A megerőszakolt gyermeket azután visszavitték autóján a városba, majd egy elhagyott uton leterítették és továbbbeszóították. A gyermek haza akart menni, azonban annyira beteggé tettek, hogy összeesett az uccán. Később járőrök találtak rá, akik a síró és jajgató gyermeket elvitték szülőinek lakására. A gyermek otthon elmondta, hogy mi történt vele, mire az apa orvost hívatott, aki megvizsgálta a leányt és megállapította, hogy a legbrutálisabb módon követtek el ellene erkölcstelen merényletet és kórházba kell szállítani. A leányka napok óta kórházban van és napról napra rosszabodik, az állapotja, esetleg arról is lehet tartani, hogy belehal. A rendőrség erélyes hajszát indított a lelketlen illiomtiprók után, akinek különben már nyomában van.

Bécsi leánypenzionátus

CAROLA v. KASTALY

Wien, VIII. Langegasse No. 65.

Interurb. Tel. 27-4-22.

Továbbképző intézet, előkészítés állami vizsgákra nyelvekből és zenéből, könyvtétel, háztartási és főzőiskola, műipar, sport, modern higiénikus komfort, hideg és meleg vízvezeték, szép terraszkert, internátus, fél-internátus, externátus. 4808

Kérjenek prospektust!

FIGYELHEM!

Prosenszky József

női fodrász üzletét, szeptember 1-től Luther-tér 3. szám alól, Strada Closoa (Szent László-ucca) 2. szám alá helyezte át.

A nagyródmű hölgyközönség szíves pártfogását továbbra is kéri:

Prosenszky József, női fodrász.

4867

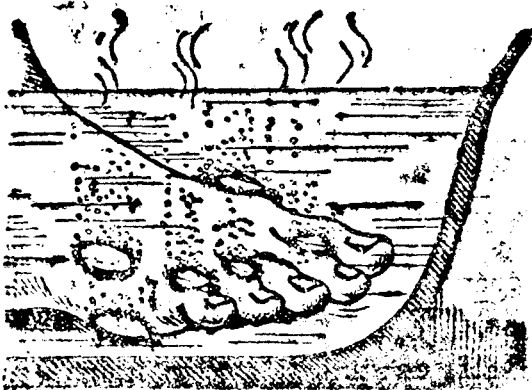
VENDÉGLŐ ÉS SZÁLLODA MEGNYITÁS!

Ugy a n. é. közönség, mint ismerőseim szíves tudomására adom, hogy a volt „Magyar királyhoz” címzett régi jóhírnévű és a Meisztrovits-bázban levő teljesen újonnan berendezett

vendéglőt és szállodát

SEPTEMBER 1-ÉN (szombaton) ÜNNEPELVÉN MEGNYITOM. Állandóan izletes hideg, meleg ételek, magyarországi falvak, leghíresebb és legolcsóbb kizsoltzálás mellett kapható. Szolid női- és férfi ruhák pártfogást kéri. PORCZÁN LAJOS, vendéglős.

Egy csodás lábfürdő!

Egyszer és mindenkorra megszűnnek a lábfájások.

Ha megakar szabadulni a különböző lábfájásoktól, melyeket a fáradtság, a cipő szorítása az égő érzések okoznak, ártassa lábait egy lavor lábvizben, melyben esekély mennyiségű Szent Rókus lábsót felold.

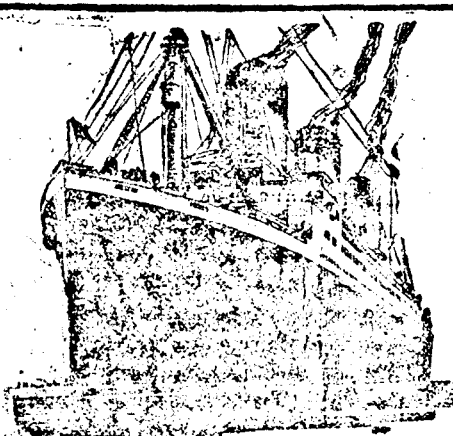
Ilyen Szent Rókus lábsós fürdő jótékonyan gyógyító hatást gyakorol az elgyötört lábakra; felhorzsolások, kipállások, égő érzések, daradtságok egy csapásra megszűnnek.

A Szent Rókus lábsós nagyszerűen meredzi az érzékeny lábakat és a legelhanyagoltabb lábakat is tökéletesen rendbe hozza. Megpuhítja a bőrkeményedéseket és tyukszemeket oly mértékben, hogy azok kés vagy borotva nélkül eltávolíthatók. A Szent Rókus lábsó minden gyógyszerárban kapható. Ha valahol nem volna, forduljon a veszerképviselethez.

ROZSNYAY gyógyszerár Arad.

Plata Avram Iancu. 1095

Egy nagy csomag ára 50 lej, sokszori használatra

Amerikába utazók

menjenek csak

az egyedüli német társasággal a Hamburg — Südamerikanische Dampffahrt-Gesellschaft-tal, melynek hajói csak délamerikai kikötőkben kötnek ki

Argentiniába,

Braziliába és Uruguaiba

Canadába és az Egyesült Államokba pedig a

„Baltic Amerika Linie”-vel.

KLEIN GYULA ügynöksége Arad, Bul. Regele

Ferdinand 62. A villamos

állomás közelében. 4849

NYILTTÉR.

Értesítés.

Tisztelettel van szerencsénk a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy a helybeli „Perfect” Bélyegzőgyár cégnél volt alkalmaztatásunkból kilépve

„STAMPA”
Karczagi & Illin

őg elnevezés alatt gummi és fémbélyegzőgyárat, dombornyomdai műintézetet rendeztünk be, ahol teljesen új s modern felszerelésű üzemünkkel módunkban áll a legmesszebbmenő igényeket is kielégíthetni. A legmodernebb berendezésünk folytán gmmibélyegzőket két óra alatt és dombornyomású névjegyeket egy óra alatt készítünk. Szives támogatást kérve, vagyunk

teljes tisztelettel:

Karczagi & Illin,

Str. Bratianu főpostával szemben.

4707

Noszkay Károly

női szabó

Bulev. Regina Maria 9. sz. II. em.

értesíti tisztelt vevőit, hogy külföldi tanulmányutjáról hazaérkezett. 4727

Köszönetnyilvánítás.

Ezúton mondok hálás köszönetet mindazoknak, kik felejtethetlen, drága gyermekem temetésén résztvettek. Külön köszönetem fejezem ki a Grundmann-gyár üzemvezető urainak, szaktársainak és szaktársnőinek, a „Kegyelet” temetkezési vállalatnak pedig a legnagyobb megelégedésem nyilvánítom.

A gyászoló édesanya:

özü. Szép Péterné.

4714

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik felejtethetlen halottunk

oslikkarczfalvi

Erdélyi Ferencné

szül. frivald Frivaldszky Olga

temetésén résztvettek, ravatalára virágcsokrokat, koszorukat helyeztek, részvét nyilváníatásukkal nagy fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk hálás köszönetet.

4650

Erdélyi és Frivaldszky-család.

Használt puha-ólom

megvételre kerestetik. Cím az Aradi Közlöny kiadójában

INGYEN

Zola művei

összes regényei és elbeszélései, illusztrálva.

Elhatároztuk, hogy ezeknek a szép és világhírű regényeknek nagy részét

INGYEN

adjuk, tehát mindazok, akik az alanttalálható szelvényt tíz napon belül a lent feltüntetett címre beküldik, ingyen kaphatják a kiadásunkban megjelenő ZOLA MŰVEIT teljes 32 kötetben, kb. 5-6000 oldal terjedelemben.

Könyvkiadóvállalatunk kiadványait teljes kiadásban Karinty Frigyes, Lándor Tivadar, Schöptán Aladár, Szlai Gyula stb. fordították. E kiadásunk illusztrációit a leghíresebb magyar festőművészek készítették.

Zola Emil a regényirodalom egyik világhíresztő őriása, aki nem hiányozhatik abból az előkelő, klasszikus írói gárdából, amelynek népszerűsítését a vállalat célul tűzte ki. Zola a mai életet kutatta és feltárta a modern ember minden erényét és bűnét, minden nagyszerűségét és aljasságát. Zola elbűvöl, felérgat, tanít, javít, vagyis mindenkit okosabbá, tehát gazdagabbá tesz. A világ legnagyobb írói közé tartozik és mai ember nem képzelhető el anélkül, hogy műveit ne ismerné. Zola összes regényei és elbeszélései szép nyomásban, kitűnő fordításban, a szokásos könyv alakban, rengeteg illusztrációval jelennek meg és csak a hirdetés és csomagolásért kérünk kötetenként 28 fillérvnyi megtérítést. A szétküldés négykötetes sorozalonként, a tényleges portóköltség megtérítése ellenében történik, avagy portómentesen vehető át kiadóhivatalunkban, abban a sorrendben, ahogy a megrendelések beérkeztek. Kiadásunk a következő érdekesítő műveket foglalja magában:

Rougonék szerencsése, Mouret abbé vétke, Az emberirtó (A pálinka), A zsákmány, Nana, A családi tüzhely, Germinal, A föld, Az álm, Allat az emberben, A pénz, Az összeomlás, Pascal orvos, Lourdes, Róma, Páris, Termékenység, Munka, Igazság, Hölgyek öröme, stb., stb., melyből 32 kötetet most jelentetünk meg.

4685

Mindennemű pénzküldemény egyelőre mellőzendő.

Jelen ajánlatunk csak azokra a szelvényekre vonatkozik, amelyek tíz napon belül beküldetnek:

Christensen és Társa

GUTENBERG

KÖNYVKIADÓVÁLLALAT

Budapest, IV., Váci-ucca 17., lélemelet.

Telefon: Aut. 874-66.

SZELVENY.

111

Alulírott Zola összes regényeit és elbeszéléseit illusztrált kiadásban a fenti feltelemek szerint ingyen kívánja. Átvételi elismerést és szállítási értesítést kérlek

Név: _____

Lakhely: _____

Posta: _____

Külföldi címek az illető állam nyelvén küldendők. — Feltétlenül jól olvasható aláírást kérünk

ELADO:

Belvárosi több lakásos bérház 170.000 lej bérjövdelemmel 950.000 lej. Egy 3 lakásos ház fürdőszobákkal 108.000 lej jövdelemmel 900.000 lej. Egy 8 lakásos bérház 102.000 lej jövdelemmel 620.000 lej. Belvárosban 4 szobás, fürdőszobás magánház kettővel 650.000 lej. Cukorgyár közelében egy 2 és 1-1 szobás lakású ház 250.000 lej. Vasút közelében egy 4 szobás, fürdőszobás magánház 450.000 lej. Egy 3 szobás magánház 250.000 lej. Egy 2 lakásos ház 200.000 lej. Forgalmos helyen 4 autóra garage és egy lakatos műhely vízvezeték kocsimosóval 250.000 lej. Belvárosban 2-1 szobás lakású ház 1 üzlettel 150.000 lej. Több kisebb és nagyobb házak eladók. Megbízott: MAIER, Str. Nicu Filipescu 13. (Flórián-ucca.) 4553

Ügyes elárusítónót,

aki önállóan kiszolgál, szakismeretekkel rendelkezik és mindhárom nyelvet bírja, azonnal alkalmazunk női konfekció üzletünkben.

Ajánlatok: Fenyvesi és Samuel címre Braşov. 4684

Belváros központjában

Egy szép egyemeletes urház kettő nagy lakással, s egy földszintes urház háromszor 4 szobás lakással, valamint egy 2 szobás lakású kis magánház s végül több magán és jövdeimező bérházak jutányos áron eladók.

Boross ügynökségnél Str. Consistoriului volt Batthány-ucca 9. szám. 4719

Pékműhely

sarokházban

üzlethelyiséggel,

lakással, mellékhelyiségekkel, bérbeadó. — Bővebbet:

Gárdos & Bornstein cégnél, Arad, Str. Crisan I.

Makulatura,

tiszta lappeldányok csomagolásra, 5 kgr.-os kötegekben

kaphatók az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Figyelem! Uj bürüzlet! Figyelem!

Tisztelettel értesítjük a lábbelikesztő iparosságot, hogy Aradon, Str. Bratianu 13. (Waltser János-utca) kőpóstával szemben, teljesen újonnan berendezett

bőr és cipészkeλλékek üzletet nyitottunk

Minden törekvésünk az lesz, hogy az igen tisztelt vásárló köszönését a legjobban és legelőszöbben kiszolgáljuk.

Kérjük egy próbavásárlás által meggyőződést szerezni.

4631

Szíves pártfogást kér:
Havas Testvérek.

Superfosfát

mütrágya megrendelhető és 100 kgos tételekben is kapható itteni vezérképviselőnél:

„Mezőgazdák”

Kereskedelmi Részvénytársaságnál

Aradon. 1089 Telefon 463

Főtér közepén

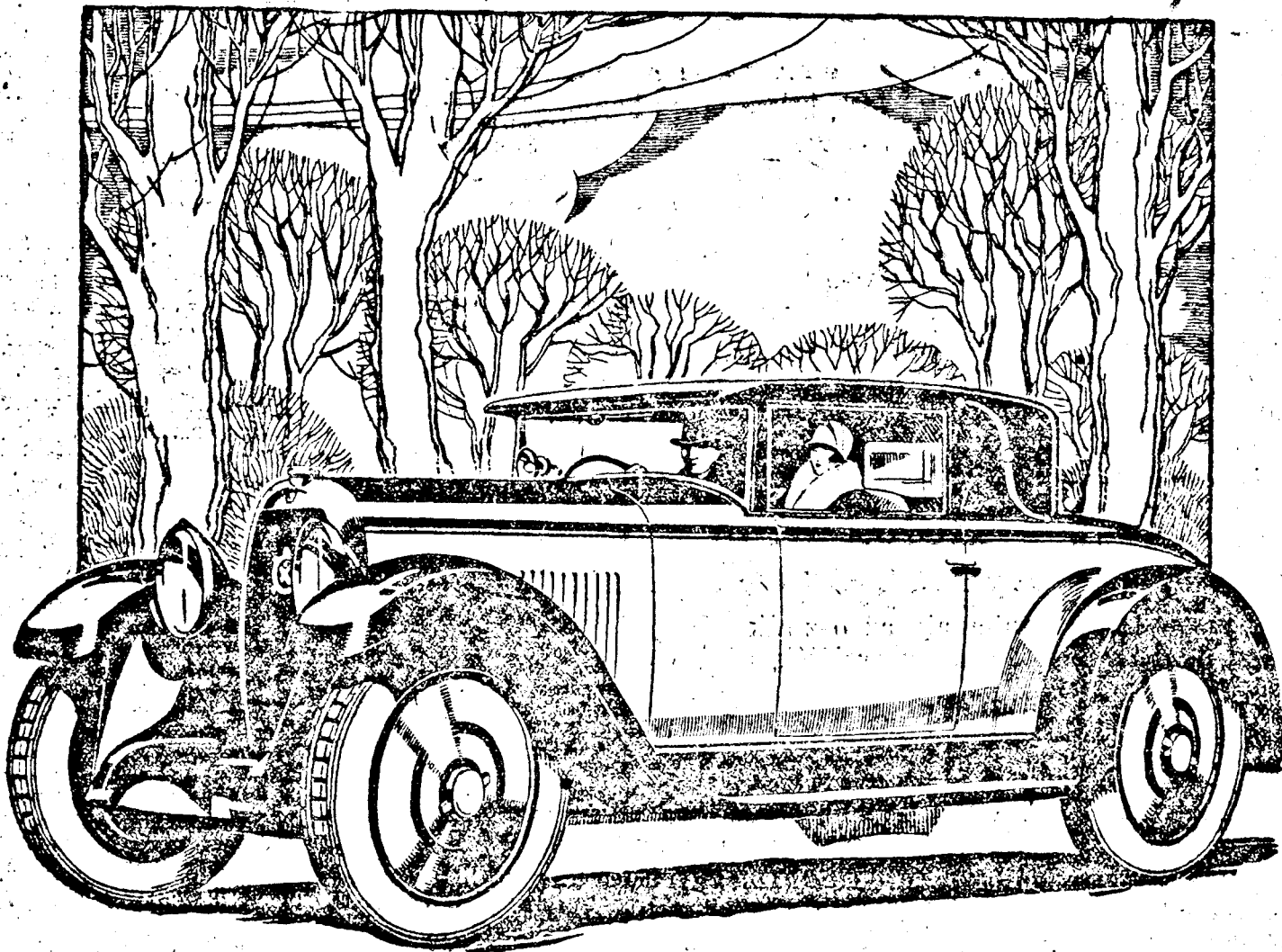
(Minorita templommal szemben)

nagy üzlet-helyiség,

azonnalra kiadó.

Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

KI A VILÁGBA

A nagy hőség következtében menekülünk a városból a kényelmes „HOTCHKISS“ autón ki a szabadba. Vezesse saját maga (a menetirányban 7 üléses) szép Touring vagy Roadster kocsiját, amelyért annyi hölgyet megirigyelnek. Robogjon Ön e csodás és kiváló minőségű kocsin 120 km. sebességgel minden aggodalom nélkül. Meglátja majd, hogy nincs oly meredek hegy, melyet ez a 12/48 H. P. autó meg ne mászna és nem kerülhet útjába olyan közvetlen akadály, mely előtt a legrövidebb idő alatt le nem fékez a védjeggyel ellátott Hotchkiss 4 kerékték. A Hotchkiss rendkívül jó rugozása nem ismer rossz utakat.

HOTCHKISS autón

Romániai vezérképviselő:

Auto-Sport

JACQUES E. BOCHORY Bucuresti, Calea Victoriei 57.

4240

Ivó- és Gyógyviz.
Pezső és ártó

Septiline

Caifapíja a szorjúságot

Dr. Narodetzki-féle Superlithinée

Ér-
elmeszesedés,
zsáka és reumatikus
bántalmak ellen

Lei egy bádogdoboz
à 12 adag 12 liter vízhez
Kapható minden gyógyszerárban és drogueriában
Liget d. aradului.
Drogueria Standard, 2 str. Zorilor, Bucuresti

Ne hagyja magát?

poloskától csipai és ragályokkal megfertőzni. Ha minden néven nevezendő férgekkel és azok petéitől garantáltan meg akar szabadulni, úgy ne kísérletezzen komolytalan szerkekkel, hanem vásároljon

„ATLAS” poloskairtó gyertyát

melynek egyszeri használata által féregi petéstől teljesen kipuuszulnak.
Kapható mindenütt. — Számtalan elismerő levél. — Diszkrét kezelés.

Romániai vezérképviselő: Arad, Str. Bucur (Eötvös-uca) 7.

LITHYNIA

PAPTAMASI ÁSVANYVIZ.
Vese, hólyag és epe bántalmak leg-
jobb orvossága
Képviselet: KARDOS MIKLÓS Arad, Str. Emlececu 36

Művészi fényképek és levelező-lapok,
egy portré, mint speciális gyermekfelvételek jutányos árak mellett
Nagy Géza fényképező, Arad, Bul. Regina
Maria 3., meggybázsal szemben. 1096

Felelős szerkesztő: RÉTHY JÓZSEF.

Cenzurat: Prefectura Judetului.

ELADÓ:

A belvárosban és annak közelében nagy bérjövédelmet hozó bér-, magán-, üzlet-, gazdálkodásra és iparvállalat céljaira alkalmas házak, Arad és Temes megyében mlt., gáz- és motormalmok, földbirtokok, szőlők a hegyvidék, Aradon és a vidéken üzletek, iparvállalatok és mészbánya kedvező fizetési feltételekkel. Érdeklődni lehet Haász Albert irodájában Arad, Str. Emlececu 12. sz. (Deák Ferenc-uca.) 1658

Járási székhelyen

nemzet osztrumban levő régi nagyforgalmu

fakereskedés

ingatlanokkal együtt előnyös feltételek mellett

eladó.

Cim az Aradi Közlöny kiadójában, 4655

Olcsó házak.

Mosóczy telepen szoba konyhás ház 180 telekkel, 50.000 lei. Kétszoba előszobás ház 150.000 lei. Háromszoba előszobás ház 250.000 lei. A Kádas telepen 2 szobás téglaház 300 telekkel 130.000 lei. Ezenkívül Arad bel- és külvárosában kisebb-nagyobb magán és jól jövedelmező bérházak olcsón eladóak

„HERMES” iroda Strada Románului (Eötvös-uca) 6. 3738

Fordítsa jövedelmének 3 százalékát reklámra, az e célra befektetett pénz 300-szorosan megtérül, ha az Aradi Közlönyben hirdet!

Aki mer az nyer.

Bauer a szerencse fia.

Kolosszális nyereményeket nyújtanak az osztrák állami osztálysorsjátékokra az

5-ik osztály főhúzásai

A világ legjobb sorsjátéka. Csak az 5-ik osztályban nyerhet szerencsés esetben egyetlen egy sorsjeggyel

750.000 Sillinget = 18.750.000 Leit.

Csak az 5-ik osztályban lesz egyedül 40.000 sorsjegy kihuzva.

9 millió Silling = 225 millió Lei összértékben.

Az 5-ik osztályban 20 húzási nap van. Szeptember 24-től október 22-ig.

Kockáztasson a saját érdekében 1000-2000 Leit és rendeljen egy 1/4 vagy egy 1/2 sorsjegyet az 5-ik osztályra. 4657

Cim: ALBERT BAUER WIEN, IV. Favoriten Str. 4.

Ezzel egyidejűleg ajánlatos már most megrendelni sorsjegyet a következő játék első osztályára, melynek húzása 1928. nov. 28-29-én lesz.

AZ ARADI IPAROSTANONCISKOLA BEIRATÁSI SORRENDJE AZ 1928-29. TANÉVRE.

Szeptember 1. Iratok az Astra vagongyár, a C. F. R. és a C. F. A. P. társaságoknál.

Szeptember 2. Vámpár, Hendl, Ablonci és Rudkovszky műhely.

Szeptember 4. Fémiparosok, a mester nevének kezdőbetűje szerint A-R.

Szeptember 5. S-Z-ig.

Szeptember 6. Asztalosok A-M.

Szeptember 7. Asztalosok I-R.

Szeptember 8. Asztalosok S-Z-ig.

Szeptember 10. Szobrászok, faesztetők, kárpitosok.

Szeptember 11. Szabók, szűcsök, tőrészek.

Szeptember 12. Cipészek, cizmadiák, papucsszabók, szőgyártók, bőrdobosok.

Szeptember 13. Husvágók, stítók, cukrászok, pincérek, szakácsok.

Szeptember 14. Borbélyok, fodrászok, nyomdászok, könyvkötők.

Szeptember 15. A fent fel nem sorolt iparágak.

Szeptember 17. A tanítás kezdete. A beiratáshoz feltétlenül szükséges az utolsó iskolaévről szóló bizonyítvány vagy carnet de control és 260 lei Felmentést kénylők külön még 40 Lei hoznak. 4663 Az igazgatóság.

SZAVATYKÁK

ÁLLÓ-ÉSKENDŐK, BORSZIVATTYÚK

KOVÁCS SOMA és TÁRSA ARAD

Üzlethelyiség

a város központjában azonnalra kiadó.

Cim az „Aradi Közlöny” kiadójában.

Feltűnően olcsó és alkalmi házvétel,

volt Brassóbet-körút egyik mellékutcájában egy 2 lakásos magánház azonnal elfoglalható 4 szobás, fürdőszobás lakással, áron alul 495.000 lejért távollét miatt SÜRGŐSEN ELADÓ

Kizárólagos megbízott II. KOVÁCS úry nőkség Str. Tache Ionescu No. 2. volt Sárosi és Bathvány-utca sarok. Salac. uccával szemben. 4571

Nvári menetrend

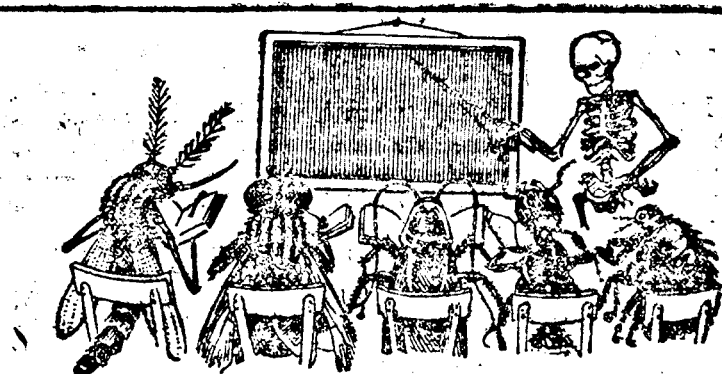
ERVÉNYES AUGUSZTUS 1-TŐL.

ARADRA ÉRKEZIK:

Gyors Timisoaráról	0.25
Gyors Curticáról	0.40
Személy Timisoaráról	5.15
Személy Oradea-Mareról	5.16
Expressz Teiusról	5.50
Orient-expressz Curticáról	6.30
Személy Brádról	7.00
Személy Jimboleáról	7.15
Személy Pecicáról	7.18
Személy Curticáról	7.25
Személy Teiusról	7.35
Személy Timisoaráról	7.55
Gyorsmotor Brádról	8.40
Személy Curticáról	8.53
Személy Timisoaráról	9.46
Személy Pecicáról	11.58
Személy Curticáról	12.04
Személy Brádról	12.08
Személy Oradea-Mareról	18.12
Személy Teiusról	13.30
Személy Pecicáról	13.31
Gyors Teiusról	13.46
Gyors Timisoaráról	13.50
Vegyes Ottlacáról	15.55
Személy Timisoaráról	16.07
Vegyes Pecicáról	16.25
Gyors Curticáról	16.34
Személy Oradea-Mareról	16.37
Személy Curticáról	18.57
Vegyes Jimboleáról	19.27
Gyorsmotor Oradea-Mareról	19.42
Személy Timisoaráról	19.45
Személy Brádról	20.14
Személy Pecicáról	21.08
Személy Curticáról	21.06
Személy Teiusról	23.15
Orient-expressz Teiusról	23.29

ARADRÓL INDUL:

Személy Oradeára	0.50
Személy Curticára	0.55
Expressz Teiusra	1.05
Személy Timisoarára	1.10
Személy Pecicára	5.25
Személy Teiusra	5.30
Személy Timisoarára	5.35
Személy Brádra	6.00
Gyors Timisoarára	6.05
Gyors Curticára	6.14
Gyorsmotor Oradeára	6.30
Vegyes Jimboleára	6.50
Személy Pecicára	6.55
Orient-expressz Teiusra	6.49
Személy Curticára	7.20
Személy Curticára	8.54
Személy Oradeára	10.25
Személy Timisoarára	10.20
Személy Pecicára	10.40
Személy Brádra	11.30
Személy Timisoarára	14.08
Személy Teiusra	14.10
Vegyes Pecicára	14.10
Gyors Curticára	14.16
Személy Curticára	14.30
Személy Jimboleára	14.45
Személy Brádra	14.58
Gyors Timisoarára	16.50
Személy Oradeára	16.52
Gyors Teiusra	17.04
Vegyes Ottlacára	17.25
Személy Pecicára	17.52
Személy Curticára	18.04
Gyorsmotor Brádra	18.35
Személy Timisoarára	19.55
Személy Teiusra	22.15
Orient-expressz Curticára	23.39

Tudja minden ember fia, lánya: A rovar a Halál tanítványa.

Ös idők óta szenved az emberiség a bacillushordó rovaroktól, a betegség eme jól begyakorolt terjesztőtől. Az Élet és Tisztaság ellenségei: a legyek, szúnyogok, darazsak, svábbogarak, poloskák és undok szövetségeseik beszennyezik eledelünket szennyes lábalkkal és megfertőznek bennünket a bacillusokkal. A tudomány kezünkbe adott ellenük egy állandó és holtbiztos fegyvert: a Flit-et.

Flitelés percek alatt megtisztítja otthonunkat a kórokozó legyek, szúnyogok, darazsak, poloskák, svábbogarak, hangyák, bolhák és tetvek tömegétől. A Flit kifürkészti azokat a legelrejtettebb zugokat, ahol a rovarok búvóhelyeiken tenyésznek és ott elpusztítja petéiket. Flitelés megöli a molyo-

kat és lárvákat, amelyek lyukat rágának a szövetekbe. Flit megövi a ruhaneműeket. Használata könnyű. Nem hagy foltot. Világhírű tudósok tökéletesítették a Flit rovarirtót. Biztos pusztulást hoz a rovarokra, de teljesen ártalmatlan emberre és háziállatra. Mindenütt kapható.

Elpusztítanak: legyek, szúnyogok, hangyák, poloskák, svábbogarak, molyok, bolhák.

Óvakodjunk az utánsajtoktól! Csak eredeti, plombált Flit-kannát fogadjunk el!

Kizárólagos vezérlőpénztár:
Drogherie Standard
Bucuresti, 2. Strada Zorilor

Butorok részletre

kedvező fizetési feltételek mellett, készpénz árban.

GARAI, Arad, Piata Avram Ianou Cimre ügyelni!
(Szabadság-tér) 10. szám.

Olcsó házak!

Négyszobás, fürdőszobás új magánház 550.000 lej. Háromlakásos ház a volt Aureliu L. jószágon 400.000 lej. Újlet s sarokház 120.000 lej. Bérjövdelemmel 1.100.000 lej. Nagyon jó 3 lakásos ház két 2 szobás, egy 1 szobás lakással, 12.000 lej bérjövdelemmel 550.000 lej. A közpomban 7 szobás modern magánház 900.000 lej. Új ház egy háromszobás és egy kétszobás lakással 420.000 lej. Magas szintes ház 2 háromszoba, fürdőszobás lakással 500.000 lej. Üzletes sarokház 110.000 lej bérjövdelemmel 670.000 lej. Továbbá a város minden részén kisebb-nagyobb bér- és magánházak olcsón vehetők Győrffy „Mures” irodája utján Arad. Strada Unirei 13.

Alba-Julian KERESSEK:

1929. augusztus 1-től bérbeadó 24 vendégszoba, kávéház, éttermek, garageokból stb. álló

Európa-szálloda.

Felvilágosítás: Glück Rudolf örköselnél, Alba-Julian. 4658

150—200 000 lei kölcsönt

többszörös fedezetre, esetleg megfelelő tőkével ceendes vagy működő társat. A hitelkötés tőkép. évi 25—30% jövdelemmel biztosított.

Megbizottam Haász Albert irodája Arad. Strada Eminescu 12 szám. 1658

BUDAPESTEN

az új „NEMZETI SZALLODA”

a Hungaria Nagyszállóda vezetése alatt megnyílt Központi fekvés (József körút 4.) a Nemzeti színházzal szemben.

TELEFON: J. 20—30.

Minden modern kényelemmel berendezve.

Kitünő étterem! Poigári árak! Dreher sörcsarnok! A vidéki társaságok találkozó helye!

Apró hirdetések.

OKTATÁS.

KEZDŐK zongora oktatását olcsón vállalom. Cim az Aradi Közlöny kiadó-hivatalában. 4718

ASSZONYOK. lányok részére állandó varró és asabázati tanfolyam. Str. Petruscu 6. 4687

ELLÁTÁS.

URICALAD belvárosban elfogad 1—9 iskolásleányok teljes ellátására. Egész éves lakás, fürdőszoba, zongora, német társalgás. Cim az Aradi Közlöny kiadó-hivatalában. 4508

URICALADNÁL 2—3 iskolásleányok teljes ellátására elfogad fürdőszoba, zongora használatával. Cim az Aradi Közlöny kiadó-hivatalában. 4704

URICALADNÁL 2 iskolás fiu vagy leány teljes ellátást kaphat zongorahasználatával. Cim az Aradi Közlöny kiadó-hivatalában. 4708

URI zsidó családnál teljes ellátásban részesülhet egy fiu vagy egy leány. gondos nevelés, higienikus lakás, szakszerű francia nyelvtanítás és zongora használat. Cim az Aradi Közlöny kiadó-hivatalában. 4610

ISKOLÁS gyermekek lakás és teljes ellátásba felvételnek. Arad. Str. Gogalnicanu 8. (Mikes Kelemen.) 4677

INGATLAN.

EGY ház... eladó... legelőnmasabb helyen. Cim Ioan Tuleu Socodor 334. 4497

287 HOLD prima birtok Szatmártól fél óra. kitünő épületekkel és lakóházzal, magyar holdanként 7 és fél ezer leiert családi okok miatt eladó esetleg fölívédelmézé házzal elcserelelném. Érdeklödhetni: Nagyenyvesi uradalom tulajdonosánál Halmeu, jud. Satu-Mare. 4643

HÁZHELYEK a CFR. nagy és kis fűtőház között három uccából megközelíthetők — még csak néhány parcella — igen kedvező fizetési feltételek mellett eladók. Cim az Aradi Közlöny kiadó-hivatalában. 10505

ROVINE 4. számú ház eladó. Lakás azonnal elfoglalható. Ertekezni Marton.

ÚJ magánház 2 szobával, 520□-öi telekkel vagy 260□-öi (üres telek eladó K... ucca 77. 4700

ÜZLETEK.

VILÁGOS nagy magtárhelyiség, a főútvonalon buzalraktározáshoz igen alkalmas. kiadó. Cim özy. Elias Sámuelné Pecica. 4665

KÜLÖNFÉLEK.

KÉRELEM A NEMESSZIVÓ EMBEREK. HEZI 4 év óta állandóan ágyban fekvő súlyos beteg nő, ki 80 éves édesanyja egyedüli támasza, kéri a jószívú emberek bármilyen anyagi vagy bármilyen más segítségét. Bármely leghálásabbha fogad. Cime özy. Szeged Sándorné, Str. Iosif Vulcan (Kazinczy) 5. 200

NAGY ismerettségkörrrel rendelkező modernül berendezett nagyváradi táncintézet változott családi körülmények folytán azonnal átadó. Cim Pallas könyvkereskedés Oradea. 4694

MAGANJARÓ cséplőgarnitúra olcsón, nyarott 24 nagy hold föld tányával falu alatt eladó. Györi Sándor. Simonvifalva. 4694

Apróhirdetések folytatása a 16-ik oldalon

Női kabátokban és szőrmebundákban feltűnően olcsó vásár:

Crep de chin ruhák ... Lej 1500-tól
 Divatköpeny gyapjú kelméből Lej 1200-tól
 Kasha kabátok ... Lej 1600-tól
 Bafle téli kabátok divat szőrmevel Lej 1700-tól

PLESZ GYULA
 női felöltő és szőrmebundákban, a színház hátsó hálykával szemben.

Női téli kabátok divat szőrmevel Lej 1900-tól
 Szövet ruhák ... Lej 600-tól
 Silektra bunda ... Lej 650-tól
 Divatbundák ... Lej 800-tól

Kérem a címre figyelni! Saját érdekében győződjön meg utóérhetetlen versenyképességéről! Kérem a címre figyelni!

Őszi férfi szövet-divatújtonságaink megérkeztek. Marinkás és Czégka

volt Szabadság-tér 21. Könyv raktáraink megtekintését minden vételtől függetlenül, **OLCSÓ ÁRUK!**

Nincs oly ügy, vagy megbízás, melyet garantált sikerrel el ne intézne

KÜNSTLER VIZUMIRODA

Arad, Bul. Regina Maria 22. :- Dacia szállóval szemben. :- Telefon 86.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Hálószoba, ebédlő, konyha, leányszoba

berendezéseket komplett összeállításban azonnal szállít, kényelmes fizetési feltételek mellett garanciával

CSILLAG BUTORRAKTÁR

ARAD, Strada Muresianu 2. szám. (Nádor-ucca és Boros Béni-tér sarok.)

SOPROR mechanikus nőtlen, állást keres. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 4682

VÉTEL ÉSELADÁS.

DURÁ-csok

angro és detailban VARGA és ROSENFELD, Központi mellett.

LAKÁS.

KÉT szoba konyhás lakás október elsejére olcsón kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 4708

SZÖNYEGEK, vitrinek, antik butorok, ebédlő, háló, szalon berendezések, fotelok, székek, kredencek, festmények, tükörök, antik órák, vázák, girandok, lámpák, íróasztalgarnitúrák, íróasztalok, porcellánok, képeretek, perzsa és silskin bundák, férfi öltönyök, antik asztali lámpák, jóka összes művel, gobelinek, kézi munkaképek, bronz figurák, falitáblák, tea asztalka, szakácskönyvek stb. eladó. Salgó, bizományi üzlet Str. Horia (Széchenyi-u) 1. 1000

EGY butorozott szoba kiadó a törvényszéktől szemben. Bul. Carol 37. 4703

BELVÁROSBAN kétszobás, fürdőszobás lakást keresek azonnalra vagy későbbi időpontra. Cím Veres Zoltán, Str. Miron Costin 9. 4717

KÉTSZOBÁS uccal lakás kiadó. Strada Cantacuzino (Matár-ucca) 40. 4721

KÜLÖNBEJÁRATU uccal butorozott szoba 1-2 személyre kiadó azonnal. Str. Dna Balassa (Demeter-ucca) 37. Vécset uccából. 4690

OVERLAND AUTÓ 4-5 üléssé kifogástalan állapotban olcsón eladó. Nagyon alkalmas vidéki turákra mert a motorja rendkívül erős és kitűnő karban van. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 4711

ALTDEUTSCH ebédlő hálószoba butor konyhaberendezéssel olcsón eladó. Str. Eminescu 27. 10505

MEGBIZOIM részére keresek különböző antik szalónokat. Salgó bizományi üzlet Str. Horia 1. (Széchenyi-ucca) Neuman-palota. 1006

HASZNÁLT, de jókarban levő patenftékkemence áttó és egylencsés kemence lámpa megvételre kerestetik. Cimeket az Aradi Közlöny kiadójában továbbít. 4640

JÓKARBAN levő Singer súlyesztős varrógép olcsón eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában.

EBÉDLŐSZÖNYEGET strapára, kifogástalan, egy szelenterítőt vennék. Cimeket az Aradi Közlöny kiadójában kérék. 4722

ISKOLAKÖNYVEK, táskák, írószer, rajzszer, Polgár papírüzletben Strada Brancovic (Lázár Vilmos-u) 5. 4725

MACULATURA PAPIR 5 klgos csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadójában. 500

LEVELEZÉS.

A KIADÓHIVATAL kéri a következő jelzés leveleket átvenni: 5-4 az élet. Pesti, Hella szombatra 4706

MELYIK idős uriember segítené ki fiatal elvált asszonyt rossz anyagi helyzetéből. Választ „Mimoza” jelígre az Aradi Közlöny kiadójába kér. 4723

HÁZASSÁG.

HÁZASSÁG CÉLJÁBÓL intelligens, fiatal, csinos állami hivatalnoknál megismerkedne jómodu fiatalemberrel. lehet özvegy is. Fényképes ajánlatot „Komoly 2” jelígre az Aradi Közlöny kiadójába kér. 4623

ALKALMAZÁS.

PERFEKT magyar, német gépirásban jártas tisztviselőnek keres megfelelő elhelyezkedést. Szíves válaszok „Levelező” jelige alatt az Aradi Közlöny kiadójába kéretnek. 4697

EGY ÜGYES SZOBALÉNY 16 bizonyítottanval urifélehez azonnalra felvétetik. Jelentkezni délután, 4-6 és 6-között az Aradi Közlöny kiadójában. 500

ÜGYES, MEGBIZHATÓ KIFUTÓ LÉNY 16 bizonyítvánnyal felvesz Salgó bizományi üzlete Str. Horia 1. Neuman-palota. 1000

NŐI FODRASZEGÉD perfekt bubihajvágó és vizondoláló magas fizetéssel mielőbbi helyezésre kerestetik. Cimeket az Aradi Közlöny kiadójába leadni 4570

FÉRFI, fehérneművarrónokot és vasalókat keresünk azonnalra Erica fehérneműgyár Brasov, Str. Porti 50. 4634

KERESEK nős almolnárt azonnali helyezésre Gyorokra. Bisztriczky malomtulajdonos Gyorok. 4636

ÜGYNÖKÖK felvétetnek. „Gloria” Ablakredő szövőipar Arad, Str. Doamna Balasa Nr. 166. (Demeter-ucca.) 4671

ÜGYES közleányt felvesz Menczer con fekcio Boros Béni-tér. 40. 4726

JOBBA nő háztartásban vagy gyermekek mellé ajánlkozok. Cimeket az Aradi Közlöny kiadójába kér. 4654

PERFEKT román, magyar nyelvű gépirónót felveszek délutánra is. Dr. Weil ügyvéd Str. Eminescu No. 4. 10505

GYAKORLOTT román ügyvédjelöltet keresek azonnali helyezésre. Dr. Miclea Sever, Arad. 4710

VILLÁNSZERELŐT felveszünk. Varga és Rosenfeld. 10505

SUCH? Stellung zu Kindern. Adresse bitte Unter „Oesterreich” in Adm. des Aradi Közlöny. 4715

ZSIDÓ urileány nevelőnői állást keres gyermekek mellé vidékre. Szíves megkeresések „Családtag” jelígre Lőbl könyvkereskedésbe Timisoara. 4693

SZAKÁCSNŐNEK vagy gazdasszonyoknak ajánlkozom vidékre is megyék. Strada Cuzza Voda 4. 4692

PERFEKT román levelező az esti órákban alkalmazást keres. Szíves ajánlatokat az Aradi Közlöny kiadójában kérék. 4695

DEUTSCHES Fräulein mit guten Zeugnissen wird zu einem einjährigen Kind nach Temesvar per sofort gesucht. Anmeldung: Arad, Bulv. Regina Maria 9., I. St. Nachmittag zwischen 3-5 uhr bei Witwe Nagy Farkas. 4683

JÓZAN életű nős soprór megfelelő állást keres. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 4679

INTELLIGENTE deutsche Erzieherin zu mehreren Kindern gesucht. Französisch sprechende bevorzugt. Fräulein, Oradea, Printul Carol 6. 4681

GEBORENE Deutsche, welche die Kunst gewerbeschule absolviert hat, sucht Stelle als Zeichnerin, oder als deutsche Korrespondentin. Adresse in der Adm. des Aradi Közlöny. 4680

FIATAL fűszer engrossista segéd azonnali felvétetik. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 4626

Turista-kirándulás

szept. 16-28-ig, Temesvár, Velence, Gardatő, Riva, Dolomitok, Mendola, Bozen, Meran, Brennerháza, Innsbruck, Salzburg, Linz s a Dunán hajóval Orsováig. Költségek 12.000 Lej. Prospektusok és felvilágosítások a

Hálókocsi-Társaság

a Minorita templommal szemben, a dohány tézede helyén. Tel. 6-57. (Ezelőtt a Központi Tpközpont pénzváltó helyiségében volt)

Nem szorul reklámra. Fogsolom Aradon. Köztudomású dolgon. Aradváros egyetlen speciális irodája — megbízhatóság, korrektség és gyorsaság tekintetében közismert — AMELY KIZÁRÓLAG UTLEVÉL, VI-ZUM, UTÁZÁSI ÜGYEKSEL ÉS KÜLÖNFÉLE MEGBIZÁSOK GARANTÁLT SIKERŰ ELINTÉZÉSÉVEL FOGLALKOZIK. Mielőtt vizumot venne, saját érdekében keresse fel irodámat, ahol díjmentes felvilágosításokat adok és lelelősséget vállalok az olcsó és zavartalan utazásért. Utólagos fizetés. **KÜNSTLER VIZUMIRODA ARAD, Bul. Regina Maria 22. Telefon 86. Dacia szállóval szemben.**